

3 Aruba

'Pers manipuleert
nieuws uit
sensatiezucht'

9 Wereld

Rutte langs bij
Canadese
collega Trudeau

10 Economie

Brandstofkosten
raken
luchtvaartgroep IAG

12 Sport

Familie van Frenkie
juicht vooral
voor Frenkie

KPA-korpschef:

'Pers manipuleert nieuws uit sensatiezucht'

ORANJESTAD — Korpschef Andrew Hoo vindt dat de nieuwsberichten die het korps naar buiten brengt, gemanipuleerd worden door de pers om sensatie te creëren. Hij zegt een voorstander te zijn van informatie delen en persvrijheid om mensen te informeren, maar hij wil dat dit gestructureerd gaat. "Ik ben er niet van gediend als de pers persoonlijke gevoelens en meningen uit in een artikel, dat doe je niet, dat is vooroordeel. Je moet gewoon de feiten rapporteren. Je creëert de verkeerde perceptie bij de burger", verklaart hij desgevraagd aan de *Amigoe*.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Het Korps Politie Aruba (KPA) bracht gisteren een bericht naar buiten over een agent die gearresteerd was hangende een intern onderzoek. Nieuwssite *24ora.com* publiceerde echter een foto van de agent, de volledige naam, waar deze werkzaam was en wat het onderzoek zou inhouden. Op de vraag hoe dit kan, zegt Hoo: "Wanneer we zo'n onderzoek hebben maken we dit intern bekend, dat is ons beleid. Want alle diensten moeten weten dat de betreffende agent geschorst is. Toch komt deze informatie in de pers terecht. Wat ze doen is sensatiebelust, ze voegen hun eigen mening en referentiekader toe, hoe ze het zien of ervaren."

Hoo zag het bericht terug op *Masnoticia*. "Ze publiceren

'de politie informeert' met de eerste twee zinnen van ons bericht, daarna hun eigen sensatieverhaaltje in het midden van het bericht, met naam, foto, waar ze werken en waar het onderzoek over gaat. Dat was ons bericht niet. En dan eindigen ze daarna met twee zinnetjes die wel officieel van ons komen. Dat vind ik een kwalijke zaak. Want zo lijkt het of wij gevoelige informatie naar buiten brengen en onze eigen mensen blootstellen en dat doen wij niet. Daar staan we niet voor." Op de vraag van de *Amigoe* of er sancties bestaan op informatie lekken naar de pers zegt de korpschef. "Er is nog geen bewijs dat het per se van binnenuit komt. Onderzoek moet laten zien dat het zo is. Er zijn wel sancties als dit aan het licht komt. Wij werken met bewijs. Er is beleid, het staat ook in de

politiewet, het heet plichtsverzuim. Als je iets doet dat de naam van het korps schaadt of iets doet wat een zaak in gevaar brengt door jouw handelingen, daar is een straf voor."

Portofoons

Op de vraag van de *Amigoe* of er persleden zijn met toegang tot politiefrequenties, zegt Hoo dat hij dit gerucht al vaker heeft gehoord, maar dat dit onwaarschijnlijk is. De huidige portofoons, zo'n vijf jaar in gebruik, zijn cryptografisch beveiligd en persoonlijk uitgereikt, elke ontvanger moet ervoor tekenen. Als een portofoon kwijt is, wordt dit gemeld en wordt hij uitgeschakeld. De oude portofoons konden echter met een eenvoudige scanner afgeluisterd worden. Ook het verhaal dat de ronde doet dat politiefrequenties afgeluisterd zouden kunnen worden met een app, komt ter sprake. "Ik heb er wel van gehoord dat men dat zegt, maar dat ik het kan bevestigen, nee."

Toegang

De indruk is dat sommige media meer toegang lijken te hebben dan anderen. Hoo stelt dat hij zelf in vergelijkbare situaties heeft gewerkt

Andrew Hoo

voordat hij doorgroeide naar zijn huidige positie. "Er wordt geen voorkeursbehandeling gegeven aan specifieke persleden. De agent die de aanhouding of actie verricht zegt echt niet 'wie ben jij, kom maar dichterbij'." Waarom

vooral *24ora.com* vaak dichtbij of snel ter plaatse is kan hij niet zeggen. "Wellicht durven zij wel steeds de grenzen op te zoeken en eroverheen te gaan. Collega's ter plekke moeten mensen gewoon terugsturen zodat ze achter de

lijn blijven. Ik geef wel toe dat collega's zich bewuster zouden moeten zijn van wie er om de situatie heen zijn. Als je ziet dat iemand heel dichtbij komt om een verdachte die aangehouden wordt, te interviewen dan moet je dit direct stop-

pen." Op de reactie van de *Amigoe*, dat hij als korpschef hier opdracht toe kan geven, zegt Hoo dat er ooit een beleid voor was, maar dat dit herzien moet worden.

Vervolg op pagina 3

Weinig schade door aardbeving Griekenland

ATHENE — De aardbeving in het westen van Griekenland heeft weinig schade aangericht. Volgens lokale autoriteiten raakten op een van de kleine eilandjes een haven en een klooster uit de vijftiende eeuw beschadigd maar is niemand gewond geraakt.

De aardbeving met een kracht van 6.8 veroorzaakte bij een haven schade aan de kade.

Het epicentrum van de beving met een kracht van 6.8 lag in de Ionische Zee tussen de zuidkant van Italië en de westkant van Griekenland in de buurt van het eiland Zakynthos, meldde de Amerikaanse geologische dienst USGS. De trilling werd gevoeld tot in Italië, Libië, Malta en Albanië. De Griekse autoriteiten waarschuwden voor een tsunami, maar trokken die kort daarna in.

Volgens het Europees seismologisch centrum EMSC was de beving zo'n 46 kilometer ten zuidwesten van Zakynthos en had deze een kracht van 6.6. Na de beving noteerde het EMSC in de daaropvolgende drie uur

nog zeker vijf sterke naschokken.

De beving vond plaats op slechts iets meer dan 10 kilometer diepte, waardoor de kracht versterkt werd. Ooggetuigen op Zakynthos meldden dat op veel plaatsen de stroom was uitgevallen. Mensen vluchtten de straat op en zochten onderdak in parken.

Op het eiland bleven vandaag de scholen dicht; die worden eerst op veiligheid gecontroleerd. In de Ionische Zee vinden vaak grote aardbevingen plaats. In 1953 was er een beving met een kracht van 7.2 in de regio die aan bijna 500 mensen het leven kostte.

VS nodigen Poetin uit voor bezoek

TBILISI — De VS hebben de Russische president Vladimir Poetin uitgenodigd voor een bezoek aan Washington.

De nationale veiligheidsadviseur John Bolton maakte dat vandaag bekend in het Georgische Tbilisi. Bolton was de afgelopen dagen in Moskou. De Amerikaanse president Donald Trump en Poetin zullen elkaar op 11 november al spreken in Parijs. Zij zijn dan beiden in de Franse hoofdstad voor de herdenking van het einde van de Eerste Wereldoorlog. Bolton meldde vandaag dat dit gesprek 'kort' zal zijn.

De Amerikaanse veiligheidsadviseur John Bolton (r) samen met de Russische president Vladimir Poetin in Moskou.

Zaak-Nicky Verstappen 12 december voor rechter

MAASTRICHT — De zaak van Jos Brech, de man die onder meer wordt verdacht van betrokkenheid bij de dood van

Nicky Verstappen, staat op 12 december voor het eerst in de rechtbank gepland. Het gaat om een niet-inhoudelijke zitting in de rechtbank in Maastricht. Er wordt dan gesproken over de stand van het onderzoek, de voorlopige hechtenis en de verdere planning. Brech is niet verplicht om aanwezig te zijn. Hij heeft zich tot nu toe beroepen op zijn zwijgrecht. "Op dit moment is er geen inhoudelijke verklaring afgelegd. Die gaat

er komen, op het moment dat hij daar klaar voor is", zei zijn advocaat Gerald Roethof vorige maand. De elfjarige Nicky Verstappen werd in 1998 dood gevonden op de Brunsummerheide in Limburg, waar hij op zomerkamp was. Brech kwam in beeld na een DNA-match, maar hij bleek spoorloos. Na een internationale kloppacht werd hij 26 augustus aangehouden in een afgelegen gebied in Spanje, op circa 50 kilometer van Barcelona.

MC Slotervaart overstelpt met telefoontjes

AMSTERDAM — Het faillietverklarde Amsterdamse Slotervaartziekenhuis wordt overstelpt met telefoontjes van patiënten. Medewerkers van de, inmiddels vrijwel leeggelopen, verpleegafdelingen springen bij om alle vragen te beantwoorden. "Maar dan nog staan er 27 mensen in de wacht, of soms zelfs 40", zegt Petra Meijer, voorzitter van de ondernemingsraad (OR).

Het ziekenhuis heeft nog niet op alle vragen antwoord. "We hopen dat mensen snappen dat we niet meteen voor al die duizenden patiënten duidelijk hebben waar ze nu terecht kunnen", aldus Meijer. De komende week wordt er ook nog extra personeel ingezet

om de telefoontjes te beantwoorden of patiënten zelf te bellen.

De OR-voorzitter heeft begrip voor alle vragen. "Het is ook logisch dat mensen willen weten waar ze aan toe zijn. Ze willen weten wat er met hun dossier ge-

beurt of vragen of hun afspraak in november of december naar volgende week kan worden verplaatst, zodat ze hun dokter nog een laatste keer kunnen zien." Volgens Meijer worden de komende dagen draaiboeken gemaakt, waarin komt te staan hoe en waar de behandelingen een vervolg krijgen. De artsen stellen bovendien ook prioriteiten welke patiënten ze nog per se zelf willen zien.

De afgelopen dagen is al het personeel komen werken, weet de OR-voorzitter.

"Intussen is iedereen natuurlijk wel heel verdrietig, boos en emotioneel." Ze benadrukt dat de zorg is gewaarborgd. "We doen geen dingen die niet verantwoord zijn. Het personeel is de komende zes weken nog in dienst van MC Slotervaart. Het salaris wordt uitbetaald."

De veiligheid van de bewoners van een verpleeghuis dat in het MC Slotervaart is gehuisvest, blijft volgens haar gegarandeerd. "Er wordt 24 uur per dag gereageerd als er bijvoor-

beeld een reanimatie nodig is, daarvoor hebben we nog personeel in huis. Ook zijn er beveiligers aanwezig."

Inmiddels zijn alle bedden in het ziekenhuis leeg. Een rare gewaarwording, constateert Meijer.

"Ik had tranen in mijn ogen toen de laatste patiënt vanochtend wegging van mijn afdeling cardiologie. Voor die patiënt was het ook heel raar. We zijn nog maar even met elkaar op de foto gegaan. Toch een gedenkwaardig moment."

Save the date Aruba Chamber Business Event

Sustainable Entrepreneurship

November 30, 2018
7:30 PM - 12:00 AM

Renaissance Convention Center

CENTURY 21®
Aruba Real Estate

WE ARE
LOOKING
FOR HOUSES
FOR RENT

• Surrounding Paradera, Noord up to Wayaca

• Pricing starting from Afl. 1.800,- and up p/m

• Fully fenced

• Good condition

• Long term

PLEASE CALL MERYL ROZENBERG-LUIDENS
+297.586.42.42

www.arubahouses.com

Hierbij wordt bekend gemaakt dat de vennootschap
Seton International Trading A.V.V.
(in liquidatie)
is geliquideerd en de naam is doorgehaald in het Handelsregister.

De vereffenaar
Francisco J. Quintero Soto
p/a
Watapanastraat 7, Ponton, Oranjestad, Aruba.

Hierbij wordt bekend gemaakt dat de vennootschap:
Solaris Corporation A.V.V.
(in liquidatie)
is geliquideerd en de naam is doorgehaald in het Handelsregister.

De vereffenaar
EuroTrust International N.V.
Watapanastraat 7, Ponton, Oranjestad, Aruba.

Stichting Viana Charity Fund
is een stichting die donaties verstrekt aan stichtingen of andere rechtspersoonlijkheid bezittende organisaties die op charitatieve basis werkzaam zijn op sociaal gebied. Stichtingen of andere organisaties die in aanmerking wensen te komen voor een donatie, dienen hun financieel rapport en jaarverslag over het afgelopen jaar (2017) uiterlijk op 7 november 2018 in te dienen bij de secretaris, de heer Herry Koolman, Ierlandstraat 27, Eagle. Aanvragen ingediend na genoemde datum worden niet in behandeling genomen. Na beoordeling van de aanvragen en de jaarstukken wordt door het bestuur besloten welke organisaties in aanmerking komen voor een donatie.

Join our
Walk for
the Cure

Saturday, 27 October, 2018
CIBC FirstCaribbean Parking Lot,
Tanki Flip 14 A+B

5:30pm

Tickets: AFL 17,50

5km and 10km Walk and Run.

All proceeds in aid of the
Fundacion contra Cancer di Prostaat.
For tickets contact us at 522-5600

FirstCaribbean
International Bank

The CIBC logo is a registered trademark of Canadian Imperial Bank of Commerce, used by FirstCaribbean International Bank under license.

27 OKTOBER 2018
TOOL FEST
Van 9-17 uur

DEWALT

Milwaukee

ROCKWELL

Makita

MintCraft™

GLOBAL PAINT

TOT
30%
KORTING OP
GESELECTEERDE
POWER
TOOLS

Kom dit jaar ook naar het Tool Fest met demo's,
entertainment en leuke kinderactiviteiten!
Fantastische kortingen op power tools
KINDERACTIVITEITEN • WEDSTRIJDEN • MUZIEK
LOTERIJ MET LEUKE PRIJZEN
Kortingen gelden ook op 28 oktober

2X fun miles

KOOYMAN MEGASTORE NON-STOP OPEN VAN 7AM - 7PM & ZONDAG 9AM - 2PM
Kooyman Megastore Av. E. J. (Watty) Vos 20
WWW.KOOYMANBV.COM

AMIGOE
Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?
Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

ABONNEER NU!
582-4333

ABInBev

The management of **ABInBev** would like to proudly announce that as of October 26, 2018, **Aruba Trading Company N.V. (ATC)** will be representing and distributing all brands of ABInbev.

With this integration, ATC welcomes to their family the worldwide known ABInBev brands, Budweiser, Bud Light, Stella Artois and others to their portfolio of beers.

From October 26, 2018 onwards, all services from the ABInbev portfolio will be provided by Aruba Trading Company.

Kindly note that ownership of all sub-zero coolers, kegerators, beer racks and signage pertaining to the Bud, Bud Light and Stella brands are owned by ABInbev and will now be administered by Aruba Trading Company.

Please contact your ATC sales representative to place all your orders.

You can also contact us by email; info@arubatrading.com or call the office: +297 582 3950 and request for the Sales Department.

BUD LIGHT

Budweiser

Michelob ULTRA

STELLA ARTOIS

Presidente

Corona

Minister van Volksgezondheid wil bestuursvoorzitter voor HOH

ORANJESTAD — Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) wil dat er actief wordt gezocht naar een voorzitter voor de Raad van Bestuur van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH). Dit gaf hij gisteren te kennen aan de lokale pers tijdens een spoedvergadering met vertegenwoordigers van de zorgsector.

Minister Oduber hield gisteren een lange spoedvergadering in het Hyatt Hotel samen met leidinggevendende uit de hele zorgsector. Zo waren de Raad van Commissarissen en de directie van AZV, de directie en de Raad van Toezicht van het HOH en het managementteam van Directie Volksgezondheid aanwezig. Minister Oduber had de vergadering opgeroepen om een aantal onderwerpen aan te kaarten. Een belangrijk gesprekspunt was de bezetting van de Raad van Bestuur van het ziekenhuis. Deze bestaat nu uit medisch directeur Ezzard Cilié en financieel directeur Theo de Kool. In de Raad is er nog plek voor een voorzitter, maar deze post is al jaren niet opgevuld. “Wat ik nu ga voorstellen is dat we actief gaan zoeken naar een ceo voor het HOH, een bestuursvoorzitter die weer rust zal brengen in het ziekenhuis.”

Reden hiervoor zou de heersende ontevredenheid zijn onder specialisten die werkzaam zijn in het HOH. “Er zijn zorgen over de nieuwbouw, de diesellucht, operatiekamers die dicht blijven en vacatures die niet worden opgevuld”, aldus minister Oduber, die ook specifiek het geval van oncoloog/hematooloog Roel Jonkhoff noemde. Jonkhoff trad recentelijk in de publiciteit met aantijgingen tegen de directie van het ziekenhuis en heeft inmiddels zijn ontslag ingediend.

Jonkhoff
Volgens Jonkhoff zou de Raad van Bestuur van het HOH onder meer het advies van de specialisten over de inrichting van de nieuwbouw van het HOH volledig hebben genegeerd. Jonkhoff zelf zou door de Raad niet zijn gehoord in zijn verzoeken om meer vaste oncologen aan te nemen. Op dit moment heeft

het HOH een vacature openstaan voor een waarnemende oncoloog. Volgens Jonkhoff zou de Raad met opzet geen vaste oncoloog zoeken omdat zij willen wachten tot een in Nijmegen werkzame Arubaanse oncoloog besluit om terug te komen naar het eiland. Uiteindelijk heeft Jonkhoff zijn ontslag ingediend, met inachtneming van zes maanden opzegtermijn. Minister Oduber zegt het liefst tot een oplossing te willen komen waarbij Jonkhoff alsnog aanblijft. Hij zegt de Raad van Bestuur de opdracht te hebben gegeven om weer met Jonkhoff om de tafel te zitten en hem zijn post weer aan te bieden. Ook wil minister Oduber dat er actief wordt gewerkt naar een volledige vaste bezetting met drie oncologen. Jonkhoff had aangegeven dat hij bereid zou zijn om alsnog te blijven, mits er een verandering komt in de leiding van het HOH. Mocht Jonkhoff volharden in zijn ontslag dan wil minister Oduber dat hij in ieder geval lang genoeg blijft om te zorgen voor een goede overdracht van zijn patiënten.

Slotervaart en IJsselmeerziekenhuizen HOH en AZV: Geen Arubaanse patiënten betrokken bij faillissement

Foto: Wikimedia Commons

Het MC Slotervaart-gebouw.

ORANJESTAD — Het MC Slotervaart en de IJsselmeerziekenhuizen, die gisteren door rechtbanken in Nederland failliet zijn verklaard, hebben geen Arubaanse patiënten. “Er zijn geen gevolgen voor Aruba”, zo laat het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) desgevraagd aan de *Amigoe* weten. Het Uitvoeringsorgaan AZV geeft aan dat dit geen ziekenhuizen zijn waar AZV verzekerden naar toe stuurt.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Nederlandse media brachten gisteren het nieuws dat de rechtbanken van Amsterdam en van Midden-Nederland de ziekenhuizen failliet hebben verklaard. Het gaat om het MC Slotervaart in Amsterdam en om de IJsselmeerziekenhuizen, waaronder de ziekenhuizen MC Zuiderzee, MC Emmeloord, MC Dronten en Verloskundigenpraktijk De Kreek vallen (in Emmeloord en Lelystad).

Gevolgen
De *Amigoe* vroeg aan het HOH of in deze ziekenhuizen ook Arubaanse patiënten worden behandeld of dat er samenwerkingsovereenkomsten mee zijn. Heeft het faillissement gevolgen? HOH-woordvoerder Charlene Huntington laat weten dat het ziekenhuis hier niet samenwerkt met deze Nederlandse ziekenhuizen. “Het zijn ook geen expertisecentra en we sturen er geen patiënten heen. Er zijn dus geen gevolgen voor Aruba.” AZV-woordvoerder Joost van de Kamp geeft aan dat het

UO in Nederland alleen samenwerkt met het Erasmus Medisch Centrum. De failliet verklaarde ziekenhuizen zijn ‘geen ziekenhuizen waar AZV-verzekerden naar toe zijn gestuurd’. Op de vraag of AZV alleen met één Nederlands ziekenhuis een overeenkomst heeft, zegt de woordvoerder: “In principe wel. Als we voor een specifieke behandeling niet terecht kunnen bij het EMC zelf dan worden patiënten naar een ander academisch ziekenhuis gestuurd, naar Utrecht, Amsterdam of Nijmegen. AZV heeft een overeenkomst met Transcaring, die de plaatsing voor de patiënten regelt die niet door het EMC kunnen worden geholpen.”

Reacties
Ondanks dat het MC Slotervaart geen patiënten uit Aruba heeft, is dit ziekenhuis in 2014 op Aruba wel in het nieuws geweest. Aysel Erbudak, de vriendin van voormalig minister van Volksgezondheid Richard Visser (AVP), was bestuursvoorzitter van het Slotervaart. Vier jaar geleden deden het Nederlandse Openbaar Ministerie en de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (Fiod) onderzoek naar Erbudak, die verdacht werd van verduistering en valsheid in geschrifte. Ze zou 1,2 miljoen euro hebben onttrokken aan het ziekenhuis. Erbudak nam in 2006, samen met haar zakenpartner Jan Schram, het ziekenhuis over. Het Slotervaart kwam daarmee als eerste algemene ziekenhuis in Nederland volledig in particuliere handen. Schram overleed in 2012. Opvallend is dat Visser gistermiddag op zijn Facebookpagina een link plaatste

naar een nieuwsbericht van AT5.nl, dat kopte ‘MC Slotervaart failliet verklaard’, met daarbij de opmerking ‘Enough said, there was only one that could’ve kept this place on top!’. Het nieuws van het faillissement trok ook de aandacht van Gina Maduro, werkzaam in het HOH en voorzitter van de ziekenhuisvakbond ABV. Zij plaatste vanmorgen een link op haar Facebookpagina, van de NOS: ‘Laatste dag voor MC Slotervaart’.

In Nederlandse media
De NOS berichtte vanmorgen dat de Nederlandse minister voor Medische Zorg, Bruno Bruins (VVD), het faillissement van de IJsselmeerziekenhuizen en het MC Slotervaart niet zag aankomen. “De ziekenhuizen hadden al vaker financiële problemen en kwamen daar elke keer bovenop”, zegt Bruins. Op *NU.nl* stond gisteren dat de patiënten van het Slotervaart vandaag voor 15.00 uur Nederlandse tijd moesten zijn overgeplaatst naar een ander ziekenhuis. Alleen de poliklinieken blijven wat langer open. Andere ziekenhuizen in de regio helpen met het overplaatsen van patiënten. *RTLnieuws* meldde gisteren dat het Slotervaart sinds woensdag geen nieuwe patiënten meer opnam. De *Telegraaf* legde gisteren uit dat zowel het Slotervaart als de IJsselmeerziekenhuizen in handen zijn van zorgondernemer Loek Winter. De ziekenhuizen kwamen in financiële problemen nadat financiers het vertrouwen hadden opgezegd. Het Slotervaart kampte al lang met financiële en bestuurlijke problemen en ook in de IJsselmeerziekenhuizen heerste al geruime tijd onrust.

‘Pers manipuleert nieuws uit sensatiezucht’

Foto: Nadine Stiles

Vervolg van pagina 1

Spelregels

Hij wil dan ook met vertegenwoordigers van de pers rond de tafel en het beleid presenteren ‘dit zijn de regels en hier moet je je aan houden’. Zo heb je bij een plaats delict een binnenkring en een buitenkring. Je moet in de buitenkring blijven, legt hij uit. “De pers moet zich ook bewust zijn van wat de regels zijn, wat er van ze wordt verwacht en wat zij van ons kunnen verwachten. Want uiteindelijk is er toch sprake van een mate van samenwerking. We willen geen muur optrekken, het hangt ook af van de zaak. Je wil mensen wel de gelegenheid geven om informatie te vergaren, met spelregels.” Hij geeft toe dat het een *long shot* is, maar wil dat er een soort protocol komt, dat samen ondertekend is. “Iets naar waar we terug kunnen grijpen, ‘kijk je bent hiermee akkoord gegaan’. Een houvast, voor als er iets mis zou gaan. Je wil een verantwoordelijkheid hebben, verbonden aan een protocol, spelregels op papier. Nu doet iedereen maar wat.” Hij zegt zich er bewust van te zijn dat het steeds verandert. “Het kan zijn dat we samen beslissen dit wordt het nieuwe beleid en dan komt er drie maanden later een nieuwe persoon met camera op straat en diegene waar

mee we om tafel zaten die is er niet meer. De nieuwe zegt ‘ik weet nergens van’ en maakt gewoon weer foto’s. Het is een uitdaging, misschien los ik het niet op. Misschien wel wanneer we goed samenwerken met andere instanties en de Orde van Advocaten. Ik wil het echt goed voor elkaar hebben. En alle informatie goed en gestructureerd naar buiten brengen dat het de waarheid is, zonder sensatie. Daar sta ik voor, transparantie en eerlijkheid, en vooral de waarheid.”

Klagen

Over of de persaanwezigheid het oplossen van een zaak ook zou belemmeren, zegt de korpschef dat dit niet vaak voorkomt. “Wat wel veel voorkomt is dat hierdoor de drempel om melding bij de politie te doen, verhoogd wordt.” Hij zegt het ook persoonlijk meegemaakt te hebben in zijn tijd op straat. “Iemand vraagt om politie-assistentie bij een burenrui- zie of aanrijding en meteen zie je een persauto met een camera.” De mensen klagen ter plaatse, legt hij uit. “Ze zeggen ‘rot op’ tegen de camera of steken hun middelvinger op, maar meestal dienen ze geen officiële klacht in. De eerste klacht waar ik van hoorde was van de Orde van Advocaten met de foto waar illegalen herkenbaar op stonden. Dat hebben we rechtgetrokken, dat is echt

per abuis gegaan. Ik heb met deken Jeannot de Cuba gesproken en we hebben hier een vervolgesprek over. Ik wil hem ook betrekken bij het gesprek met de pers.” “Het belangrijkste wat ik wil doorgeven is dat onze berichten door de pers worden gemanipuleerd. Wellicht moeten we het met een commissie erover hebben, of we bewaren het origineel van een gestuurd bericht ergens, ook voor transparantie, zodat mensen weten wat we hebben gestuurd.”

Focus

Afgelopen weekend werden illegalen die aan land kwamen bij Santana di Cacho, gearresteerd in Seroe Colorado, de videobeelden hiervan waren op sociale media te zien. Ook spoelden er twee doden aan. “Iedereen focust op de media, maar niemand focust op de twee doden die zijn gevallen. De media is bijzaak, we hebben veel grotere problemen op te lossen dan welke waar journalisten toegang tot hebben. Daar wil ik mijn energie in steken”, aldus Hoo.

IN HET KORT

Ex-factor

In de Caya Juan Pablo in Dakota reed afgelopen woensdagavond rond half elf een man met zijn zoon op de achterbank. Plots werd hij hard van achteren aange- reden door een andere auto, waardoor hij even de controle over het stuur verloor en bijna tegen een tuinmuur aanreed. Meteen stapte hij uit zijn auto en trof hij de bestuurder van de andere auto aan. Het bleek zijn ex te zijn, die een steen oppakte en deze tegen de achterruit van zijn auto gooidde. De vrouw stapte hierna meteen in haar auto en reed weg. De man wist nog op haar voertuig te springen om het tegen te houden maar moest na enkele meters loslaten. De politie arriveerde kort daarna. De auto van de man was zwaar beschadigd. De agenten namen zijn gegevens op, om deze door te spelen aan de recherche.

Verdwaald

Parkrangers van Parke Nacional Arikok hadden afgelopen woensdagmiddag rond twintig over twee om assistentie van de politie gevraagd. Eenmaal ter plaatste spraken agenten met de rangers, die ze naar het bekende ‘Cas di Torto’ brachten. Daar troffen ze een man met het initiaal R. aan, die verdwaald zou zijn geraakt. De man werd de uitgang van het park gewezen.

Wegloper

In San Nicolas ramde afgelopen donderdagochtend vroeg een personenauto een verkeersbord omver aan het begin van de B. v/d Veen Zeppenfeldtstraat. Toen de politie arriveerde bleek de chauffeur echter niet meer aanwezig te zijn.

Het vermoeden was dat de bestuurder snel in een andere auto zou zijn gestapt en weg zou zijn gereden. Het betrokken voertuig werd in beslag genomen en getraceerd op een adres aan de Resedastraat in San Nicolas.

Intern onderzoek KPA

Politieagenten in detentie

ORANJESTAD — Het Korps Politie Aruba (KPA) liet gisteren weten dat er op dit moment onderzoek loopt naar twee van hun werknemers. De politieagent S.L.M.U., zit sinds gisteren in detentie en een intern onderzoek is gaande. Daarnaast werd de politieagent, P.A.K.G. woensdag de toegang ontzegd tot alle dienstlokalen, dienstgebouwen, dienststerreinen en dienstvoertuigen van het KPA. Ook dit onderzoek is nog gaande. Het KPA zegt burgers te informeren over deze zaak en op die manier een transparante werkwijze te hanteren. Meer wil de politie niet kwijt, omdat het onderzoek lopend is.

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

ATENCION

CERAMENTO DI CAMINDA EN CONEXION CU TRABAONAN DI TIRAMENTO DI KABEL TENSION HALTO.

N.V. ELMAR ta informa cu e caminda di **Retonde De la Sallestraat (Seroe Blanco Service Station) te cu cruzada De la Sallestraat-Van Leeuwenhoeekstraat/Laurens Costerstraat lo ta cera** riba e siguiente fecha:

Diasabra 27 di october 2018 y Diadomingo 28 di october 2018 for di 8:00 am - 4:00 pmm

AREA CU TA CERA:
Retonde De la Sallestraat (Seroe Blanco Service Station) te cu cruzada De la Sallestraat-Van Leeuwenhoeekstraat/Laurens Costerstraat lo ta cera pa trafico motorisa.

En conexion cu e trabaonan aki **N.V. ELMAR** ta haci un peticion na tur automobilista pa no haci uzo di e camindanan aki y ta pidi pa tene cuenta cu e situacion di trafico modifica.

N.V. ELMAR ta pidi disculpa pa e inconveniencia cu e trabao aki por causa.

TUMA NOTA DI E SITUACION DI CAMBIO DI TRAFICO:

Plankgas

Viva Maxico

Bert Davies was vele jaren werkzaam in de internationale autosport als cameraman, journalist, tv-commentator en regisseur voor onder meer Eurosport, NOS, RTL, SBS6, ESPN. Ook was hij manager van race-teams in IndyCar en diverse Europese raceseries. Bert is momenteel woonachtig op Aruba en schrijft regelmatig voor de Amigoe over de autosport.

Het Formule 1-circus reist dit weekeinde af naar Mexico-Stad. Het strijdtoneel is het Autodromo Hermanos Rodriguez vernoemd naar de twee broers, in hun hoogtijdagen legendarische Mexicaanse coureurs. Beide helden kwamen om het leven tijdens een autorace. Het circuit ligt op grote hoogte, 2310 meter boven zeeniveau en is een van de zwaarste wedstrijden van het seizoen. Door de grote hoogte worden de coureurs, wagens en teams blootgesteld aan unieke omstandigheden. Er is door de ijle lucht bijvoorbeeld zo'n 23 procent minder koeling. Dat heeft veel invloed op de prestaties van de remmen en de motor. Gemiddeld neemt de output van een gewone atmosferische motor 1 procent af

per 100 meter stijging. Maar dat geldt niet voor de Turbomotoren die in de Formule worden gebruikt. Doordat de turbolucht met dezelfde druk richting motor wordt geperst blijft het vermogen hetzelfde. Maar de turbo moet veel harder werken om dezelfde druk te genereren. Het toerental van de compressor (MGU-H) gaat omhoog en verliest ook efficiëntie in het terugwinnen van energie. Het is bovendien moeilijker om de motor, remmen, versnellingsbak en andere onderdelen te koelen. De teams zullen dus met maximale koelopeningen moeten rijden. Dat zorgt wel weer voor meer rijweerstand maar de luchtdichtheid is dus lager en kan er daarbij ook nog met 'high downforce'-pakketten worden gereden. Daar ligt het

grote voordeel voor Max Verstappen dit weekeinde. Max beschikt niet over de snelste motor (Renault) dat horen we al het hele jaar, maar omdat de lucht zoveel dunner is, wordt het vermogen minder bepalend. Dat bleek wel vorig jaar toen Max op overtuigende wijze naar de overwinning reed. Ook omdat de Redbull RB14-bolide over uitstekende mechanische grip beschikt zijn er weer grote kansen op winst voor Verstappen.

Snelle lakens uitdelen
Max is na de succesvol verlopen Amerikaanse Grand Prix, vorige week, vol vertrouwen en zegt zelf dat hij in Mexico dat door de oranje racefans al tot 'Maxico' is gebombardeerd, de meest kans kan maken op zijn tweede zege in 2018. Hij

gaat zijn wagen perfect afstellen en hoopt op pure snelheid de lakens uit te kunnen delen. Vorig weekeinde in Texas tijdens de memorabele race maakte Max zeer grote indruk door met een super fraaie inhaalrace naar de tweede plek te rijden. Hij wist in de adembenemende slotfase van de wedstrijd het geplande kampioenseestje van Lewis Hamilton nog even uit te tellen. Lewis Hamilton heeft in Mexico aan een zevende plaats genoeg om zijn vijfde wereldtitel binnen te slepen en Mercedes moet 20 punten meer halen dan Ferrari om ook de constructeurs-titel veilig te stellen. De Brit is een pure racer en hoopt uiteraard met een overwinning in stijl kampioen te worden. Ferrari-rijder Sebastian Vettel vertelde al dat hij zich tijdens de laatste drie Formule 1-races vooral gaat focussen op het winnen van de individuele wedstrijden. De rijders-titel heeft hij waarschijnlijk al een beetje opgegeven omdat zijn rivaal Hamilton met zijn Mercedes een comfortabele puntenvoorsprong heeft.

Iconische coureurs
Van 1962 tot 1992 werd er al een aantal Formule 1-races gereden op het Mexicaanse circuit maar de boel raakte een beetje in verval, de baan werd te hobbelig en er was te weinig geld voor het organiseren van een Formule 1-race. Iconische coureurs als Ayrton Senna, Alain Prost en Nigel Mansell vierden er ooit triomfen. De

Formule 1 bleef daarna 22 jaar weg maar kwam in 2015 terug. Van de drie Mexicaanse races in de moderne tijd wist het Mercedes-team er twee te winnen. Nico Rosberg en Lewis Hamilton wonnen allebei één keer. Het is voor de Mexicaan Sergio Perez alweer zijn vierde thuisrace. Het racen in Mexico voor eigen publiek is voor hem absoluut het hoogtepunt van het seizoen. De racefans brengen hem veel energie, emotie en laten zijn hart sneller kloppen en mis-

schien zijn auto sneller rijden. Het wordt voor hem een druk weekeinde. Sponsors, familie en vrienden komen natuurlijk langs en hij wil absoluut een sterk resultaat neerzetten.

Spannende middag
De baan werd in 2014 gerenoveerd en voorzien van een uniek stadionsgedeelte waar de auto's doorheen sturen. Daar zitten de altijd weer duizenden uitzinnige Mexicaanse racefans te genieten van het spektakel.

Het weerbeeld ziet er wel goed uit maar op zaterdag bestaat er kans op een regenbui, misschien precies op het moment van de *pole position* kwalificatie. De race begint zondagmiddag om circa drie uur, fanatieke Arubaanse racefans verzamelen zich uiteraard weer bij Old Dutch Café voor een spannende middag autosport met een hapje en een drankje, allemaal in 'Verstappen kleding' gekluisterd aan het grote tv-scherm. Ik wens u een mooi sportief weekeinde.

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo mart"
Stadweg #11 582-HART

Steun ons
werk
met
uw
gift.

NEW LIFE FOR PAWS
FOUNDATION

TRAMPOLIN

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

DAIKIN A.C.C.
Aruba Climate Control
FLEMMINGSTRAAT 12 TEL. 5838959 / 5922630

FRESH ARRIVALS
BEAT THE HEAT!
WITH THE ALL NEW P-SERIES

INVERTER P-SERIES GOLDFIN, 220 V SEER 19

9.000 BTU AWG 999,- CASH & CARRY
WARRANTY: 3 YEARS COMPRESSOR & 1 YEAR PARTS
* INSITU MODINE COATING (ADD AWG 200,-)

BTU INVERTER	NORMAL PRICE	INSTALLED SALE PRICE	CASH & CARRY	INSITU ADD ON*
9.000	AWG 1.754,-	AWG 1.449,-	AWG 999,-	AWG 200,-
12.000	AWG 1.971,-	AWG 1.500,-	AWG 1.099,-	AWG 200,-
18.000	AWG 2.266,-	AWG 1.999,-	AWG 1.450,-	AWG 250,-
24.000	AWG 2.680,-	AWG 2.399,-	AWG 1.850,-	AWG 300,-
36.000	AWG 4.480,-	AWG 3.500,-	AWG 3.299,-	AWG 375,-

INSTALLED WARRANTY: 5 YEARS COMPRESSOR / 1 YEAR PARTS
INSTALLED WARRANTY WITH INSITU MODINE COATING: 5 YEARS COMPRESSOR / 2 YEAR PARTS / 7 YEARS CONDENSER COIL

Insitu DOUBLE THE LIFESPAN OF YOUR AC
* INSITU MODINE IS A PERMANENT, WATER-BASED, SYNTHETIC COATING DEVELOPED SPECIFICALLY FOR THE PROTECTION OF THE UNITS. APPLIED BY CERTIFIED TECHNICIANS

UN COMPANIA NETAMENTE ARUBANO DEDICA NA AIRCO & REFRIGERACION

Stichting IFEA

AML/CFT-workshops 2018
5-8 november 2018

De Stichting Opleidingen Financiële Sector (Institute for Financial Education Aruba IFEA) organiseert van 5 t/m 8 november 2018 een serie van workshops op het gebied van Anti-Money Laundering en Combating of Terrorist Financing (AML/CFT) voor de financiële en niet-financiële dienstverleners.

Deze workshops zullen zich richten op International Best Practices voor Anti-Money Laundering, Counter Financing of Terrorism and Sanctions Compliance. Deze training sessies worden gegeven door Saskia Rietbroek en Maud Bökkerink.

Saskia Rietbroek is president van AML Services International, LLC (AMSLI), en www.nomoneylaundering.com, een advies- en multi-media opleidingsbedrijf op het gebied van anti-witwassen, OFAC en terrorismefinanciering.

Maud Bökkerink is een onafhankelijke AML/CFT en Sanctions-adviseur voor haar bedrijf Bokkerink Compliance International. In die hoedanigheid adviseert en traint zij financiële en niet-financiële instellingen, evenals FIU's en toezichthouders, zowel in Nederland als internationaal.

Voor elke workshop zijn 3 CAMS punten aangevraagd.

Plaats: Sunset Garden Ballroom at Divi Phoenix
Prijs: Afl. 350 per persoon (per sessie)

Maandag, 5 nov	
8:30 a.m. – 12:00 p.m.	AML/CFT voor senior management van financiële instellingen (Engels)
1:30 p.m. – 5:00 p.m.	AML/CFT voor advocaten en notarissen (Nederlands)
Dinsdag, 6 nov	
8:30 a.m. – 12:00 p.m.	AML/CFT voor kredietinstellingen (Engels)
1:30 p.m. – 5:00 p.m.	AML/CFT voor accountants en belastingadviseurs (Engels/Nederlands)
Woensdag, 7 nov	
8:30 a.m. – 12:00 p.m.	AML/CFT voor verzekeringsmaatschappijen en assurantiebemiddelaars (Engels)
1:30 p.m. – 5:00 p.m.	AML/CFT voor geldtransactiebedrijven, juweliers en handelaren/bemiddelaars in goederen van grote waarde (Engels)
Donderdag, 8 nov	
8:30 a.m. – 12:00 p.m.	AML/CFT voor trustkantoren (Engels)
1:30 p.m. – 5:00 p.m.	AML/CFT voor casino's (Engels)

Voor meer informatie en aanmelding kunt u onze website bezoeken op www.stichtingifea.org, een email sturen naar info@stichtingifea.org of bellen met onze contactpersoon mevr. G. Arends op telefoonnummer 297-5942522. Er zijn beperkte zitplaatsen beschikbaar en aanmelding geschiedt dan ook op basis van "first come first serve".

Technologie als economische kans

ORANJESTAD — Technologieconferentie Atech vond gisteren plaats in het conferentiecentrum van Renaissance. In tegenstelling tot voorgaande jaren duurde deze editie slechts een dag. Dat weerhield de organisatie er niet van om wederom een aantal interessante sprekers uit het technologische veld te presenteren. De organisatie zorgde er bovendien voor dat de conferentie live uitgezonden werd, zowel via Facebook als op televisiezender TeleAruba.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Na een korte introductie door de organisatoren en een panelgesprek over identiteit was het tijd voor de eerste keynote-spreker van de dag, Conrad Egusa van *Publicize*. Hij presenteerde een eenvoudig te volgen stappenplan dat hij in de praktijk had ontwikkeld en daarna ook toepaste bij cliënten. Hiermee kunnen bedrijven en start-ups publiciteit krijgen, onder andere door hun artikel als 'tip' door te sturen naar tech blogs, contact op te nemen met journalisten en ook te zorgen voor regelmatige nieuwswaardigheden van het bedrijf.

De volgende spreker, Vanessa Espritto van Xpring van Ripple werkt met blockchain start-ups en investeert hierin. Ze werd geïnterviewd door Kelly Hoey, auteur van 'Build Your Dream Network'. Op de vraag waar ze naar op zoek is bij een investering, zegt ze te kijken naar 'entrepreneurs met grote visie, die hun markt begrijpen, slimme mensen aannemen en tot slot begrijpen wat geld is 'want dat raakt altijd op' bij start-ups. "Het product maakt minder uit, dat wordt doorontwikkeld en verandert naarmate je marktonderzoek doet, of concurrenten op de markt komen." Ook trainde ze start-ups in pitches. "Zorg dat je gelijk in het begin vertelt wat je bedrijf doet en wat de resultaten zijn, niet ergens in de tiende presentatie *slide*."

In de ochtend presenteerden

ook acht verschillende start-up bedrijven hun pitch voor de jury. Na de pauze werd bekend gemaakt welke drie er doorgingen naar de finale.

Na de lunch volgde een komische keynote van moderator Justin Halsall, 'Essentials of working with developers' waar hij uit de doeken deed dat je ontwikkelaars vooral niet uit hun 'zone' moest halen wanneer ze aan het werk waren, omdat dan hun hele gedachtegang opnieuw moest beginnen. "Praat met je ontwikkelaars wanneer ze binnenkomen, of rond lunchtijd, maar niet tijdens hun werk" gaf hij als tip.

In dezelfde adem kondigde hij de volgende spreker aan, Nick Smoot van *Innovation Collective*. 'Nick Smooth' stond er op het scherm. 'Niet mijn naam maar ik neem hem' lachte Smoot. "Wij helpen mensen om wilde dromen werkelijkheid te laten worden", legt hij uit. *Innovation Collective* doet dat in vier verschillende staten door programma's op te zetten voor gemeenschappen van kleine steden waardoor deze innovatiehubs worden. Soms helpt het bedrijf mensen een bedrijf op te zetten, maar soms ook om problemen op te lossen. Smoot was bij een koffiebijeenkomst waar een man van zeventig vertelde dat hij niet wilde dat zijn ouders gingen scheiden. Die maakten steeds ruzie omdat ze allebei doof werden. "Iemand met een PhD, een paar millennials en een optometrist bedachten samen een product dat inmiddels op de markt is.

Foto's: Nadine Salas

Van alle aanwezigen in een ruimte wordt het geluid opgepikt en live op een scherm geprojecteerd wat er gezegd wordt, met voor iedere persoon een andere kleur. 'How cool is that?' Daarom geloof ik erin dat de meest waardevolle innovatie komt door de meest onwaarschijnlijke mensen uit de meest onwaarschijnlijke plaatsen. Niet van grote steden maar eigenaardige plaatsen waar mensen hongerig zijn en alleen wat hulp nodig hebben om zichzelf effectief te organiseren en het juiste model om hun idee de wereld in te krijgen." Het bedrijf heeft er een ontwikkelmodel voor bedacht waar zeventig evenementen per jaar worden georganiseerd, steden een specialisatie geeft en er *think tanks* voor grote bedrijven worden georganiseerd, die in contact komen met lokale mensen met originele ideeën. "Je kan een *innovation hub*

worden voor grote bedrijven, want deze zijn hongerig voor nieuwe en originele ideeën. Het idee werkt, niet omdat het technologie is, maar omdat het een gemeenschap is. Zo organiseerde hij ook plekken waar mensen van alle leeftijden gratis kunnen leren programmeren en vond grote technologiebedrijven zoals Apple en Google bereid om hun medewerkers vrijwillig workshops te komen geven. "We gingen in drie dagen naar 27 steden."

"Toeristen zijn ideaal om je *hacks* en producten op te testen" noemt hij als kans voor Aruba. "Dit zou de nummer één plek kunnen zijn om talent en ook research en development-kennis over toerisme in te kopen, geld dat je misloopt als je niets doet."

Blockchain

Rebecca Duane van IBM ging in op de mogelijkheden

van blockchain-toepassingen die IBM ontwikkelt. "Een stuk informatie, een block, wordt opgeslagen, en alle andere stukken informatie die erbij horen, worden hier in sequentie aan gehangen. Als de info eenmaal in de database zit, kun je deze niet verwijderen. Je kunt er wel nieuwe informatie aan hangen", zo legt ze blockchain uit. De data wordt door middel van cryptografie beschermd zodat het niet veranderd kan worden en permanent is. Daardoor kan iedereen zien welke informatie is toegevoegd. Niemand is eigenaar van de informatie en de informatie wordt wel gedeeld door iedereen. Traditionele databases hebben maar een eigenaar. Bij blockchain staat op iedere computer in het netwerk een kopie van de database, als er iets gewijzigd wordt, wijzigen alle lokale databases. Hierdoor is de data niet alleen

meer efficiënt en veiliger maar vooral ook transparant voor iedereen. Duane was geïnspireerd door een bedrijf in Californië dat blockchain gebruikte om gevluchte Syriërs een identiteit te geven en dit ook toepaste om precies te

zien waar gedoneerde bedragen terecht komen, bij welke mensen en waar ze het aan uitgeven. Het potentieel van de technologie maakte haar zo enthousiast dat ze wilde werken bij een groot bedrijf dat technologie gebruikt om de wereld te veranderen. Ze gaf enkele voorbeelden waar IBM aan werkte zoals de diamantindustrie die met blockchain de authenticiteit van diamanten getraceerd kan worden. Of een beker koffie met een QR-code waarbij je door te scannen precies kunt zien waar de koffiebonen vandaan komen, welke weg ze hebben afgelegd, wie ze heeft geroosterd en wat de naam is van de barista die de koffie verkocht. "Welke uitdagingen in je gemeenschap kun jij oplossen met blockchain?" daagde ze het publiek uit.

Tot slot was er nog een panelgesprek over cybersecurity en daarna werd Atech afgesloten met de uitreiking van een cheque van 10.000 dollar aan de winnende start-up, findSisterhood. Het bedrijf heeft een app ontwikkeld waarmee vrouwen anoniem verhalen met elkaar kunnen delen in een social netwerk. Meer over dit bedrijf in een vervolgartikel van de *Amigoe*.

Keynotespeaker Conrad Egusa tijdens de Atech conferentie.

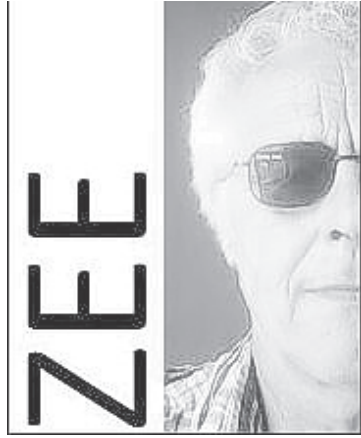
ZEE

De gedragscode

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

We zitten in de nachttrein naar Sint-Petersburg. Eigenlijk liggen we. In onze wagon hebben vijftig passagiers hun zitplaatsen opgeklapt tot comfortabele, maar smalle slaapplekken om vervolgens daarop hun bedje te spreiden. Vanuit verschillende hoeken klinkt al licht gesnurk. Het zal nog wel even duren voor ik in slaap val. Een mooi moment voor een overpeinzing. Justitie-minister Andin Bikker leverde daarvoor de denkstof. Hij maakte zich terecht boos over de manier waarop verdachten, daders en slachtoffers in sommige media worden tentoongesteld. Daar zijn de journalisten schuldig aan, maar ook de politie die voor die gruwelbeelden graag een helpende hand toesteeft. Die politie is het pakkie-an van de minister, ik denk na over zijn opmerkingen over de pers. De pers zou zelfregulerend vermogen moeten hebben, zelf fatsoensregels moeten formuleren waardoor de rechten van personen die bij een misdrijf betrokken zijn, gewaarborgd worden. Ik probeer me voor te stellen hoe de Arubaanse pers tot zo'n gedragscode kan komen, maar daar kom ik niet uit.

Als ik de collega's van deze krant of de directie zou vragen wat ze willen bereiken, wat ze zien als de doelstelling van de krant, dan zijn de antwoorden vrij voorspelbaar. Het publiek informeren, zorgen voor betrouwbaar, gecontroleerd nieuws,

misstanden aan de kaak stellen, een podium bieden voor discussie, et cetera. Bij veel andere media zullen de antwoorden gelijkluidend zijn. De voornemens zijn goed, meestal gaat het ook goed.

Wat zouden de antwoorden zijn van de collega's bij een nieuwssite als *24ora*? Waarschijnlijk iets soortgelijks, dat is maatschappelijk gewenst, maar tussen theorie en werkelijkheid gaapt daar een enorm gat. Jarenlang heeft de site gefunctioneerd als familiealbum van de kabinetten Eman. Verschillende ministers hadden op onze kosten foto's ingehuurd die hun ministeriële daden voor het nageslacht moesten vastleggen. Met nieuws had het weinig te maken, meer met persoonsverheerlijking. 'Paul Croes aanwezig bij opening hotel', is een kop die ik me van *24ora* herinner. Dat was geen leugen, Paul Croes zat op de achterste rij, zo'n twee meter van mij verwijderd. Net als ik was hij gewoon toeschouwer. De opening was een aardige manifestatie waar best iets leuks over te schrijven was, maar daarover was niets te vinden in het artikel. Kri-tiekloos werd de propaganda

gepubliceerd: de foto's waren al betaald uit de algemene middelen en er was weer iets te melden op de site. Van onafhankelijke journalistiek is zo geen sprake. Bij het verlies van de AVP zal bij *24ora* wel een traantje geplengd zijn, want ik geloof niet dat de ministers van het huidige kabinet geld over hebben voor een eigen hoffotograaf.

Maar de nieuwssite kan terugvallen op een tweede specialiteit: het in beeld brengen van politieke optredens, misdrijven en ongevallen. Dat gebeurt vaak op een smakeloze manier, zonder respect voor de betrokkenen. Toen enige weken geleden de betreffende journalist daarop aangesproken werd, verdedigde hij zich door aan te geven dat heel veel mensen het nieuws en de foto's bekeken hadden. Daarbij raakte hij de essentie: het gaat bij deze media niet om fatsoenlijke informatieverstrekking, maar om de aandacht, de kijkcijfers. Meer aandacht betekent meer kans op advertentie-inkomsten. Met echte journalistiek heeft dit niets te maken, zo'n nieuwssite is weliswaar een nieuwsmiddeel, maar ik zou het niet tot de Arubaanse pers willen rekenen.

Ik kan me geen gedragscode voorstellen waar dergelijke sensatiemediamedia zich aan willen conformeren. De media die zo'n code willen ondertekenen, zijn dezelfde die zich nu ook al netjes gedragen. In de praktijk ligt de bal bij de minister die de politiefunctionarissen kan dwingen om betrokkenen bij politieacties af te schermen van de persmuskieten. Laten we daar maar op hopen. Ik ga slapen.

Week van de Rechtspraak

Rechters beantwoorden vragen van burgers

ORANJESTAD — Het Gerecht in Eerste Aanleg (GEA) van Aruba beantwoordt deze week verschillende vragen van burgers. Eind juni werd er via Facebook opgeroepen om vragen in sturen, in het kader van de Week van de Rechtspraak die deze week plaatsvond. De *Amigoe* selecteerde enkele interessante vragen.

Kennismaking

Eunice Saleh, president van het Gemeenschappelijk Hof; Jaap Sap, vicepresident van GEA en Debby Angela, rechter bij GEA hebben de vragen beantwoord. Saleh en Angela antwoorden in het Papiaments, Sap in het Nederlands. Saleh studeerde rechten en werd daarna advocaat in Amsterdam en op Curaçao. Vervolgens werd ze raio (rechterlijk ambtenaar in opleiding) en aansluitend werd Saleh benoemd tot rechter. Via het GEA en het hof werd ze benoemd tot vicepresident en sinds begin vorig jaar is ze president. Sap introduceert zich als 'één van de uitgezonden rechters op het eiland'. "Rechters uit Nederland komen voor een aantal jaar naar Aruba om hier bijstand te verlenen. Ik ben sinds 2017 op Aruba."

Angela komt van Aruba en zat op Colegio Arubano. Toen ze in het derde jaar vwo zat, moest ze met haar ouders mee naar Nederland en maakte daar de middelbare school af. Daarna wist ze absoluut niet wat ze wilde studeren, tot ze op de Sociale Academie uitkwam en maatschappelijk werker werd. Tijdens deze opleiding kreeg ze ook het vak rechten en dat werd haar tweede studie. "Ik wilde geen advocaat worden en ook geen officier van justitie, maar wel raio. Dat kon ik op Aruba doen. Ik rondde die studie in 1997 af en sindsdien ben ik rechter."

Leven van een rechter

Saleh, Sap en Angela reageren in korte video's op meerdere vragen, die gerangschikt zijn naar thema. Zo antwoordt Sap op de vraag 'Hoe kijkt u aan tegen een 'culturele stage' aan, voordat

u te werk wordt gesteld?". "Toen ik naar Aruba kwam, heb ik een training van twee dagen gehad over hoe de maatschappij in elkaar zit, wat de gebruiken zijn en de manier van omgang. Twee dagen is niet genoeg, het blijft een leerproces. Het is wel belangrijk, want als je niet weet hoe een maatschappij functioneert, dan doe je uitspraken die niet passen bij die maatschappij."

Kwaliteit van rechtspraak

Saleh legt uit hoe het voelt als een uitspraak volledig wordt vernietigd door een hogere instantie. "We reageren er professioneel op. Er zijn drie instanties: GEA, hoger beroep en cassatie in Nederland. Je weet dat die kans er altijd is dat jouw uitspraak tot in cassatie gaat.

Als in hoger beroep een vonnis wordt vernietigd, hoeft dat niet te betekenen dat er in eerste aanleg een fout is gemaakt. Het kan ook zijn dat partijen in hoger beroep nieuwe feiten naar voren brachten. Het kan ook zijn dat het hof bepaalde dingen anders zien dan in eerste aanleg, en daardoor tot een andere uitspraak komt." Angela vertelt welke zaken haar raken. "Als ik de persoon die voor mij staat met mijn uitspraak niet kan helpen. Zoals een drop-out. Als de school ze niet meer wil, waar moeten ze dan heen? Hun familie kan ze niet begeleiden en ze hebben geen opleiding, dus ze kunnen geen werk vinden. Die jongeren zitten dan voor je, en als rechter wil je een oplossing zoeken, maar die heb je niet."

Luister naar de antwoorden

Het Gerecht in Eerste Aanleg heeft de video's waarin Saleh, Angela en Sap de vragen beantwoorden, op Facebook gezet. De video's zijn ook te vinden op YouTube. Zoek op 'vraag een rechter' (met als ondertitel 'Communicatie Gemeenschappelijk Hof van Justitie').

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion Aruba Limpi

☎ 583-8383

FPNC

Fundacion Pa Nos Comunidad

Advertorial

Twijfelt u ook wel eens aan uw gehoor?

ORANJESTAD — Ongeveer één op de tien inwoners op Aruba heeft problemen met het gehoor. Het komt in alle leeftijdsklassen voor; zowel ouderen als kinderen kunnen slechthorend zijn. Sinds vijf jaar kunt u bij Optica Oduber & Kan ook terecht voor een hoortest. Gediplomeerd audicien Manon de Vries heeft de kennis en de apparatuur om deze testen uiterst nauwkeurig af te nemen.

Voordat Manon naar Aruba verhuisde, was ze tien jaar werkzaam als hoorspecialist (audicien) in Nederland. Manon is full-time bij Oduber & Kan aanwezig en werkt nauw samen met huisartsen en KNO-artsen op Aruba. Huisartsen die vermoeden dat een patiënt een hoorprobleem heeft, kunnen die patiënt gelijk doorverwijzen naar Oduber & Kan maar

ook zonder verwijzing kunt u een afspraak maken. Een verwijsbrief van de huisarts is dus niet verplicht. De gratis gehoortest bestaat uit meerdere testen, na ongeveer twintig minuten weet u exact hoe het met uw gehoor gesteld is en wordt uw persoonlijke uitslag besproken. Daarna wordt er gekeken naar de mogelijkheden die er zijn op het gebied van hoor toestellen, passend bij uw situatie. In vele gevallen zult u zelfs in aanmerking komen voor een AZV-vergoeding.

Drempel
De stap naar een audicien kan best een drempel zijn. Een hoortoestel wordt nog vaak geassocieerd met ouder worden en er wordt nog vaak gedacht dat hoorapparaten duidelijk zichtbaar zijn voor de omgeving. Daardoor wachten mensen gemiddeld zeven jaar met het doen van een hoortest. Gehoorproble-

men zijn er ook niet van de ene op de andere dag maar ontstaan vaak langzaam. Meestal wordt het dan ook niet als een beperking ervaren door de slechthorende zelf omdat er door de jaren heen gewenning is ontstaan. Echter bij de omgeving gaat wel een en ander opvallen. Gesprekken zullen op den duur moeizamer verlopen en de televisie zal harder in volume gezet worden, om alles te kunnen volgen. De slechthorenden kunnen hierdoor in een isolement terecht komen, wat niet nodig is. Als er medisch geen probleem is, kan er gekozen worden voor een gehoorapparaat waardoor het gehoor weer toeneemt.

Optica Oduber & Kan
In 1955 vestigde Optica Oduber & Kan zich op Aruba en was daarmee de eerste optiekwinkel op Aruba. Eigenaar en gediplomeerd

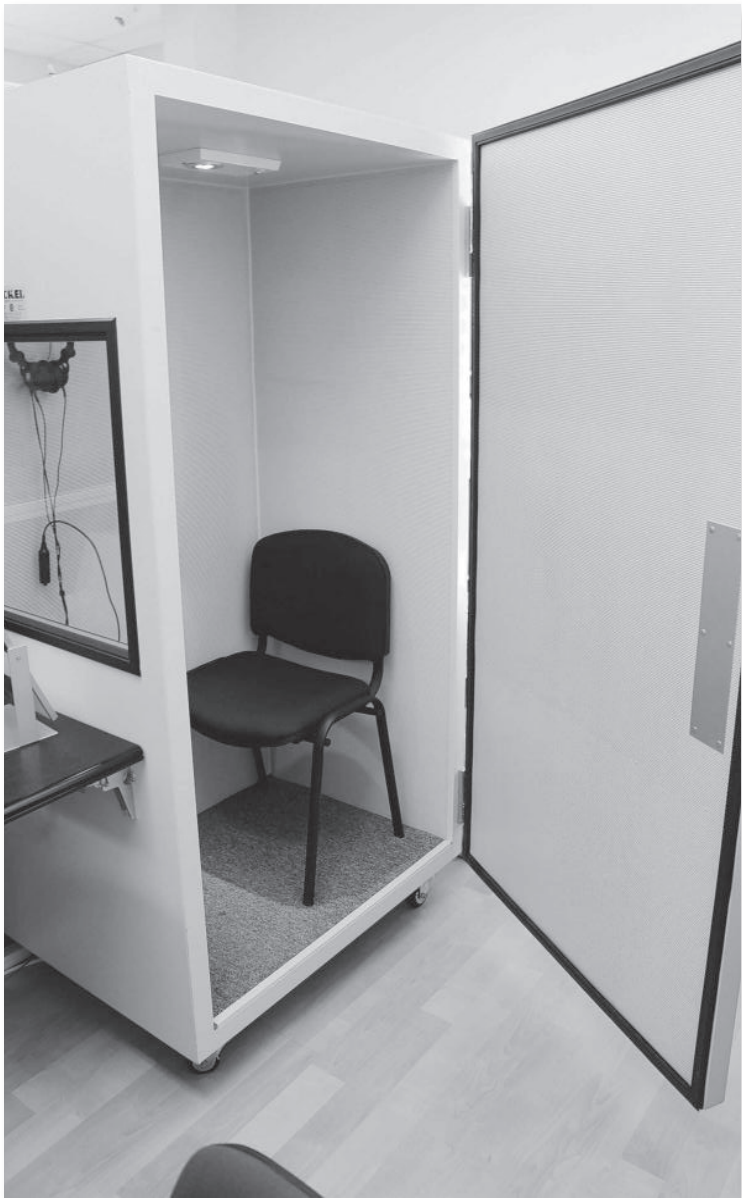
optometrist, Bert de Vries runt de winkel in de ‘Cayena Mall’ al sinds 2003 samen met een team van ervaren professionals. Oogzorg is een duidelijke drijfveer, dat blijkt uit alles. Een oogmeting bij Oduber & Kan gaat dan ook verder dan alleen het checken van de sterkte en de oogdruk van uw ogen.

Ook kunnen oogziekten en andere oogaandoeningen gediagnosticeerd worden. De oogmeting wordt op uw persoonlijke situatie afgestemd,

zodat het juiste advies gegeven kan worden. En onder oogzorg vallen niet alleen een paar goede glazen, maar natuurlijk ook een met zorg uitgezocht montuur.

Voor meer informatie over Optica Oduber & Kan kijkt u op de website www.optica-oduberkan.com of als u nog vragen heeft over de hoorstudio of een afspraak wilt maken, dan kunt u bellen naar 582-4719. Of kom naar onze hoordagen op 1, 2 en 3 november.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
—Oranjestad—		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas—		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen	
4 Centro Medico	584-5794	minderjarigen	588-1010
Aloë	584-4606	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Central	585-1965	en zorg voor stroke	567-7004
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Het weer

ZATERDAG			
27 OKTOBER 2018			
Bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 26 en 37 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	37°	26 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:32	18:16	10 v/d 10	
ZATERDAGAVOND			
Bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 24 en 35 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	29°	24 km/u	3%
Maansopgang	Maansondergang		
21:02	10:08		

Aankomsttijden
Cruiseschepen
Zaterdag, 27 okt. '18
Zuiderdam 13.00 – 23.00 Viking Star 08.00 – 18.00
Zondag, 28 okt. '18
Geen cruiseschepen in poort
Maandag, 29 okt. '18
Geen cruiseschepen in poort
Dinsdag, 30 okt. '18
Celebrity Equinox 11.00 – 23.59

Dienstdoende huisartsen Vrijdag, 26 okt. 2018
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Dr. Sneek
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Wever
Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica 4 Centro Medico 584-5794
Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Eagle 640-8443

BVN

15:15 BinnensteBuiten	6:50 Dagelijkse Kost
15:40 Tijd voor MAX	7:05 VRT Journaal
16:25 Sesamstraat	7:45 De Wereld Draait Door
16:40 Sesamstraat 10 voor...	8:35 NOS Journaal
16:50 Het Klokhuis	9:00 Weerbericht Europa/Afrika
17:05 Welkom in de 80-jarige Oorlog	9:05 Flikken Rotterdam
17:30 Blokken	9:55 TV Show
17:55 Thuis	10:45 Nieuwsuur
18:20 EenVandaag	11:35 Weerbericht Amerika/Caribiën
18:50 Dagelijkse Kost	11:40 NOS Studio Sport Eredivisie
19:05 VRT Journaal	12:05 Pauw
19:45 De Wereld Draait Door	13:00 VRT Journaal
20:35 NOS Journaal	13:35 80 Jaar Oorlog
21:00 Weerbericht Europa/Afrika	14:20 Iedereen beroemd
21:05 Flikken Rotterdam	14:30 BinnensteBuiten
21:55 TV Show	14:55 Afscheid Wim Kok
22:45 Nieuwsuur	16:30 Rijk!
23:35 Weerbericht Amerika/Caribiën	17:15 Sesamstraat
23:40 NOS Studio Sport Eredivisie	17:30 W817
	17:45 W817
	17:55 Willem Wever
	18:20 EenVandaag
	18:50 Kook mee met MAX
	19:05 VRT Journaal
	19:35 De Klas
	20:15 André van Duin's
	20:45 Animal Crackers
	21:05 NOS Journaal
	21:05 Weerbericht Europa/Afrika
	21:10 Beste Zangers
	22:05 Ik Vertrek
	22:50 Nieuwsuur
	23:21 Weerbericht Amerika/Caribiën
	23:25 NOS Studio Sport Eredivisie

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Administratie Algemeen: Rushilene Lejuez rlejuez@amigoe.com (advertentie)
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Administratie: Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement)
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwilliams@amigoe.com	Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Mirte de Rozario Nadine Salas Ariën Rasmijn Gregor Dijkhoff arubaredactie@amigoe.com	Distributie: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Verkoop Algemeen: Calisa Roosberg croosberg@amigoe.com Stephanie Bislip sbislip@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
H&H Magazine Coordinator: Natasha Tromp ntromp@amigoe.com	Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com
Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Conform noodregelingbepaling LTV:

Ennia hoeft niet aan betalingsverplichtingen te voldoen

WILLEMSTAD — Ennia-entiteiten kunnen niet verplicht worden om aan betalingsverplichtingen aan polishouders te voldoen. Conform de Landsverordening Toezicht Verzekeringsbedrijven (LTV) heeft het uitspreken van de noodregeling tot gevolg dat de verzekeraar niet kan worden verplicht tot nakoming van de betaling van zijn schulden die voor de uitspraak zijn ontstaan, noch van het nakomen van de betaling van schulden die na de uitspraak zijn ontstaan, met betrekking tot uitkeringen van lopende overeenkomsten van verzekeringen.

In het geval van Ennia is de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) door het gerecht, conform artikel 60 lid 2 van de LTV, gemachtigd tot het herstructureren van het bedrijf, meldt de centrale bank in een reactie op vragen van Statenlid Meindert 'Menki' Rojer (KdNT). Hij stelde afgelopen juli scherpe vragen aan Financiën-minister Kenneth Gijsbertha (MAN), naar aanleiding van de noodregeling die het gerecht op verzoek van de CBCS over Ennia heeft uitgesproken.

Hij stelde vragen over de betrokkenheid van oud-premier van de Nederlandse Antillen (en huidig voorzitter van de Raad van Commissarissen van de CBCS) Etienne Ys en oud-gouverneur van de Nederlandse Antillen en huidige Minister van Staat Jaime Saleh bij bedrijven van Ennia-eigenaar Hushang Ansary. “De

CBCS bevestigt dat beide genoemde personen werkzaamheden binnen Ennia-entiteiten hebben verricht. Ys was gedurende 2006 tot en met 2014 adviseur van de Ennia-groep en dus hiermee ook van Ennia-entiteiten. Saleh was in de periode 2004 tot en met 1 januari 2018 lid van de RvC van Ennia-entiteiten”, aldus de CBCS, die namens Gijsbertha antwoord gaf op de vragen van Rojer.

Het Statenlid vroeg de minister ook of het waar is dat in het verleden één of meerdere personen lid waren van de RvC van de CBCS en tegelijkertijd ook in dienst waren van Ennia; de CBCS beantwoordt deze vraag ontkennend. “Ralph Palm was in het verleden lid van de RvC van de centrale bank. Hij was in die periode geen directeur bij Ennia-entiteiten”, aldus de centrale bank. In 2016 heeft de CBCS nieu-

we waarderingsgrondslagen geïntroduceerd die voor de verzekeraars toegepast moeten worden in hun financiële rapportages, vanaf het boekjaar 2015. De nieuwe waarderingsgrondslagen verbieden dat vorderingen op gelieerde entiteiten volledig worden meegenomen voor de berekening van de solvabiliteitspositie van verzekeraars. Intra-groepvorderingen (hier deed Ennia veel aan, red.) hebben dus een negatief effect op de solvabiliteitspositie van de verzekeraar. Zodoende heeft Ennia een solvabiliteitsprobleem. De centrale bank heeft Ennia in het verleden diverse keren de instructie gegeven om deze intra-groepvorderingen te verlagen zodat deze zouden voldoen aan de solvabiliteitsvereisten. “Ennia-entiteiten hebben de instructies van de CBCS niet uitgevoerd, wat ook een van de redenen was dat de bank het gerecht moest verzoeken om de noodregeling over Ennia-entiteiten uit te spreken. De CBCS kan wegens haar geheimhoudingsplicht niet aangeven hoeveel geld in totaal uit de Ennia-entiteiten in de andere entiteiten binnen de Ennia-groep is ondergebracht”, aldus de centrale bank in een verdere reactie op de vragen van Rojer.

Inventaris Holiday Beach Resort te koop

WILLEMSTAD — De inventaris van het Holiday Beach Resort & Veneto Casino wordt volgende week door de deurwaarder verkocht. Het gaat om onder andere bedden, gokmachines en stoelen.

Volgens gerechtsdeurwaarder Martina zijn sommige meubels nog in goede staat. “Andere zijn heel slecht”, geeft hij eerlijk toe. Geïnteresseerden kunnen sinds vandaag een kijkje komen nemen op het resort dat eerder dit jaar failliet is verklaard. In totaal zijn er twee kijkdagen; vrijdag en zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur. Van maandag 29 oktober tot en met zaterdag 3 november worden

Foto: Archief/Edoet Sambo

Het Holiday Beach Resort.

de roerende goederen verkocht. Wat het hotel betreft zal elke kamer als een kavel te koop worden aangeboden. Het hotel heeft 200 kamers en 20 ap-

partementen op het strand. Van het casino zullen de gokmachines, speel tafels, stoelen en kruiken los te koop worden aangeboden. Tot slot zal

de complete inventaris van Denny's als een kavel te koop worden aangeboden. Martina verwacht dat vooral het kamermeubilair interessant zal zijn voor personen die appartementen verhuren en hun inrichting willen veranderen. De goederen worden verkocht tegen elk redelijk bedrag. Kopers kunnen contant betalen, maar er is ook de mogelijkheid om met een pinpas te betalen. Zodra het hotel leeg is gaan het casino, restaurant en de lobby tegen de vlakte. De Nederlandse touroperator Corendon heeft het hotelpand gekocht en zal daar een vijfsterren all-inclusive resort verwezenlijken dat eind 2019 open zal gaan.

Handelwijze vissers bij ontvinnen levende haai ‘incident’

WILLEMSTAD — De handelwijze van de vijf vissers die de staart van een levende haai afsneden, wordt als incident gezien, aldus GMN-minister Suzy Camelia-Römer (PIN) na de beraadslaging van haar ministerie met Carmabi. “Uit gesprekken met vissers blijkt dat dit absoluut niet de gangbare methodiek is bij de vangst van een haai. Omdat er verder op het filmpje te zien was dat gebruik werd gemaakt van een harpoen, kan men daarover stellen dat het illegaal was. Speervissen is immers verboden. Het afsnijden van de staart mocht als zodanig ook niet. Dit in naleving van het internationale IOE-verdrag dat stelt dat het dier eerst bewusteloos/dood had moeten worden gemaakt.”

Het IOE-verdrag waaraan de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur refereert (IOE stond voorheen voor Office International des Epizooties en wordt nu als World Organization for Animal Health aangeduid, red.), meldt volgens Camelia-Römer ten aanzien van de toegestane methodes, dat het dier vooraf bewusteloos/doodgeslagen had moeten worden met bijvoorbeeld een knuppel alvorens men tot het ontvinnen van de haai was overgegaan. “Ik moet zeggen dat ik persoonlijk eigenlijk alle vormen van beesten doodmaken gruwelijk vind, of het nou een

koe, een varken of een haai is. Verder wordt conform dit verdrag als humaan ook de zogenoemde ‘spike’-methode omschreven. Met een scherp object – zoals een priem – had men het dier dus eerst bewusteloos moeten maken, of moeten doden door de hersenpan te doorboren, om onnodig leed tegen te gaan. Dit voor men de staart afsneet. Verder is het ook toegestaan om middels een stroomschok het dier vooraf bewusteloos/dood te maken, alsook met een vuurwapen door de kop te schieten. Nogmaals, gruwelijk, maar dit zijn de toe-

gestane methodes die hierbij van toepassing zijn”, aldus de minister. Ze meldt dat na het beraad haar ministerie advies heeft uitgebracht over de geijkte vervolgstappen naar aanleiding van het incident: “Het advies luidt dat men de bestuurlijke weg dient te bewandelen, waarbij men zich op het standpunt stelt dat hier geen sprake was van strafbare feiten. Als juriste verschil ik hierbij van mening. Conform het Wetboek van Strafrecht Artikel 3:10, geldt dat degene die ‘nodeloos een dier pijn doet of nodeloos bij een dier letsel veroorzaakt, nodeloos een dier kwelt of nodeloos de gezondheid van een dier benadeelt’, gestraft kan worden met een hechtenis van maximaal een maand, of een geldboete.” Desondanks zegt ze deze weg niet te gaan bewandelen en het advies van haar ministerie op te zullen volgen. “Ik neem mijn bestuurlijke verantwoordelijkheid en zal een weg inslaan van voorlichting middels bijeenkomsten en het aangaan van gesprekken met

de vissers om de bewustwording te verhogen. Alsof de nodige aandacht van het Openbaar Ministerie of politie niet beter is besteed aan boeven!” Camelia-Römer geeft verder aan dat met Carmabi ook is afgesproken een gezamenlijke commissie in te stellen voor het creëren van ‘shark-sanctuary’s’. “Ik heb reeds akkoord gegeven voor de ‘ocean policy’, waarbinnen sowieso dergelijke sanctuaries vallen. Bij de instelling daarvan zal het streven zijn om aansluiting te zoeken met de andere Caribische eilanden binnen het Koninkrijk. Tevens zal samen met Carmabi ook nader worden gekeken naar het Spaw-protocol, waarin een lijst van beschermde haaiensoorten is opgenomen om daar, in naleving van het verdrag, ook lokaal uitvoering aan te geven. Verder zal men ten aanzien van handhaving ook het een en ander met de kustwacht dienen af te stemmen, wat nu spoedig zal gebeuren”, aldus de minister over de uitkomst van de beraadslaging en het ‘actieplan’.

WeConnect kaart belang terugkeer Curaçaose studenten aan

WILLEMSTAD — Stichting WeConnect heeft afgelopen dinsdag het jaarverslag van 2017 overhandigd aan de gouverneur van Curaçao, Lucille George-Wout. De stichting zet zich al jaren in voor het bevorderen van studiesucces van Antilliaanse studenten in Nederland.

Tijdens de overhandiging werd tevens gesproken over inspanningen van de stichting om het studiesucces van Curaçaose studenten in Nederland te bevorderen en om diezelfde studenten na afronding van de studie terug te krijgen naar Curaçao. “We merken dat er een enorme behoefte is aan een organisatie die motiveert en stimuleert; te veel studenten rondten helaas niet binnen de gestelde tijd hun opleiding af door een complex aan factoren. Dat is zonde en wij dragen vanuit WeConnect ons steentje bij

om daar verandering in te brengen”, aldus oprichter Tanja Fraai. Het verslag

werd overhandigd door Fraai en Mike Ho-Sam-Sooi.

Curaçao-desk geopend in Dominicaanse Republiek

WILLEMSTAD — Minister van Economische Ontwikkeling Steven Martina (MAN), heeft woensdag de Curaçao-desk in de Dominicaanse Republiek geopend. Het bureau is de permanente vertegenwoordiging van het ministerie en Curaçao Investment & Export Promotion Agency (Cinex) voor het stimuleren van handel tussen beide landen en het binnenhalen van investeerders.

Martina is de delegatieleider van de handelsmissie die tot en met zaterdag duurt. Doel van de missie is de handelsbetrekkingen tussen beide landen te versterken. Zo zal er verder inhoud worden gegeven aan het Memorandum of Understanding (MoU) dat vorig jaar is getekend. Het MoU moet leiden tot een handelsakkoord voor belastingvrije export tussen beide landen. In dat kader heeft de

De net geopende Curaçao-desk in de Dominicaanse Republiek, met links minister Steven Martina.

minister een bezoek gebracht aan de viceminister van Internationale Handel, Yahaira Sosa Machado, en de viceminister van het Midden- en Kleinbedrijf, Ignacio Mendez.

De Curaçaose delegatie zal ook deelnemen aan de jaarlijkse conferentie van The Latin American Association of Services Exporters (Ales). Deze internationale orga-

nisatie richt zich op de export van diensten en heeft tot doel Latijns-Amerika te promoten als een hub voor het verkrijgen van dienstverlening.

Corveediensten leerlingen en medewerkers Albert Schweitzer

WILLEMSTAD — Het Dr. Albert Schweitzer College in Parera start met corveediensten om de lokalen schoon te maken. Dit houdt in dat zowel leerlingen als docenten medewerking moeten verlenen aan de schoonmaak aan het einde van het laatste lesuur. Het betreft een tussenoplossing omdat de subsidie niet toereikend is, aldus de schooldirectie.

De leerling die corvee heeft, zal na de laatste les vijftien minuten later klaar zijn dan het rooster aangeeft. In een brief aan de ouders en verzorgers van de leerlingen haalt de directie de brandbrief van de Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs (VPCO) aan.

Deze brief werd dinsdag al overhandigd aan premier Eugene Rhuggenaath (PAR) omdat de vereniging zich zorgen maakt over de schoonmaak van de scholen en de consequenties daarvan voor de kwaliteit van het onderwijs, gezien het ontoereikende budget. In de brief wordt tevens aangekaart dat er meer geïnvesteerd moet worden in het onderwijs.

De VPCO heeft, gezien het tekort, de schoonmaak moeten aanpassen. Sinds begin deze maand worden alle lokalen één keer per week schoongemaakt. De toiletten krijgen wel een dagelijkse schoonmaakbeurt. “Dit betekent dat de lokalen op de andere dagen niet schoongemaakt worden, wat een extra belasting is voor het schoonmaakpersoneel”, aldus de directie. Directeur Bert Velthuizen vervolgt in de brief: “Ik wil benadrukken dat wij vinden dat het de verantwoordelijkheid en wettelijke verplichting van de overheid is om ervoor te zorgen dat er voldoende subsidie aan de schoolbesturen

wordt toegekend om de scholen schoon te maken. Toch moeten wij, zolang dit niet goed geregeld is, zelf voor een tussenoplossing zorgen.” De docenten zullen een lijst maken, zodat iedere leerling aan de beurt komt. De taak zal worden omschreven op een werkkartaat. De corveedienst heeft alleen betrekking op het lokaal waar de leerlingen op dat moment les hebben. “Een voordeel is dat de leerlingen op deze manier ook direct verantwoordelijkheid leren dragen voor hun eigen omgeving, samenwerken en solidair zijn met anderen. Het dient zo eveneens een onderwijskundig doel”, aldus de directeur.

‘Worden de mannen vervolgd voor hun daden?’ Partij voor de Dieren wil strenger toezicht op haaienvangst

DEN HAAG — De Partij voor de Dieren (PvdD) vraagt aandacht van Nederland voor de bescherming van haaien in het Caribisch gebied. Aanleiding is de video van vissers die een levende haai ontvinnen bij Curaçao. “Bent u bereid het bevoegd gezag op Curaçao om opheldering te vragen en aan te dringen op verscherpte regelgeving en toezicht”, aldus Tweede Kamerlid Frank Wassenaar.

Minister Suzy Camelia-Römer (Gezondheid, Milieu en Natuur, PIN) reageerde eerder deze week op de video. Speervissen is illegaal en het afsnijden van een staart mag alleen bij dode of bewusteloze dieren, aldus Camelia-Römer. Het ministerie kiest niet voor de vervolging van de betrokken mannen, maar zet in op betere voorlichting aan vissers en op het creëren van een reservaat waar haaien veilig zijn.

Die onderwerpen worden ook genoemd door Tweede

Kamerlid Wassenaar. “Worden de mannen vervolgd voor hun daden?”, vraagt hij aan staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties en minister Carola Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Hij vraagt waarom er nog steeds geen haaienreservaat is, zoals Curaçao in 2016 beloofde. Ook wil hij weten waarom er nog geen informatie is over de Nederlandse inzet op dat gebied, terwijl dat destijds ook was beloofd.

De PvdD-parlementariër vraagt of de bestaande voorlichting en educatie over haaien genoeg is of dat er eigenlijk meer aandacht nodig is, zoals ook Tadzio Bervoets van de Dutch Caribbean Nature Alliance heeft aangegeven.

Tot slot vraagt Wassenaar naar internationale regelgeving. “Klopt het dat het ontvinnen van een haai verboden is in de Europese Unie volgens het International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas-verdrag en dat Curaçao zich heeft aangesloten bij deze wetgeving?”, vraagt Wassenaar. “Deelt u de mening dat er een mondiaal verbod moet komen op het ontvinnen van haaien en bent u bereid zich hiervoor in te zetten?”

Non-profit restaurant opent deuren op Saba

THE BOTTOM — Saba krijgt er op 13 november een nieuw, non-profit restaurant bij. ‘Different Taste’ is echter geen gewoon restaurant, want het biedt ook activiteiten voor mensen met bepaalde uitdagingen in het leven. In de keuken en in de eetzaal van het bestaande restaurant Chez Bubba in Windwardside helpen de deelnemers met het bereiden van gerechten, tafeldekken, gasten verwelkomen en eten en drinken serveren.

De eigenaren en de keukenchef van Chez Bubba zijn erg enthousiast over dit project en stellen niet alleen hun restaurant ter beschikking, maar helpen ook met het team en de deelnemers om Different Taste tot een succes te maken.

Naast twee hospitality coaches heeft Different Taste ook twee gespecialiseerde begeleidingsmedewerkers die de deelnemers bij elke stap begeleiden. Er is ook follow-up nazorg, inclusief een educatief component, en monitoring van het fysieke en psychologische welzijn van alle deelnemers aanwezig. Volgens de organisatoren van Different Taste biedt een programma in een restaurant verschillende voordelen ten opzichte van regu-

Het professionele team van restaurant Different Taste in Windwardside, Saba, met vlnr: projectmanager Sander Ulehake, Chez Bubba's eigenaar Claire Verbeke-Nuyens, begeleiders John Simmons en Joy-Ann Robinson, de eigenaar/chef-kok van Chez Bubba Hidde Verbeke en de directeur van Benevolent Stichting Saba, Pieter van Amsterdam.

liere activiteiten. Assisteren in een restaurant geeft een zinvol doel aan diegenen die zich eenzaam of inferieur voelen.

Tot dusverre waren de eerste reacties uit de gemeenschap zeer positief, aldus de organisatoren. Vanwege de kleinschaligheid van het eiland – met ongeveer 2000 inwoners – kent iedereen elkaar en wordt Different Taste gezien als het middel om mensen met uitdagingen een

waardevolle plek te laten innemen in de gemeenschap op Saba. Het zogenoemde ‘Social Dining Concept’ is nieuw voor het Caribisch gebied en is opgezet in een brede samenwerking tussen het Openbaar Lichaam Saba, Benevolent Foundation Saba (BFS) en Mental Health Caribbean. Different Taste is onderdeel van BFS Saba Life Plus, dat zich richt op het organiseren van dagbestedingsactiviteiten voor

mensen met psychiatrische en/of verslavingsproblemen, bijvoorbeeld middelenmisbruik. Omdat de nadruk op de juiste begeleiding van de deelnemers ligt, ontvangt Different Taste alleen kleine groepen en wordt daarom beschouwd als ideaal voor werkbijscholing of kleine bijeenkomsten. De officiële grand opening van het restaurant vindt plaats op dinsdag 6 november.

Global Entrepreneurship Week in aantocht

WILLEMSTAD — Het thema dit jaar van de Global Entrepreneurship Week Curaçao (GEW Curaçao) is ‘Entrepreneurship, Money & Happiness’. De entrepreneursweek vindt plaats van 12 tot en met 18 november.

De slogan is ‘Action Towards Satisfaction’. De organisatie heeft tot doel entrepreneurschap te stimuleren. Ook worden er bijeenkomsten georganiseerd voor de uitwisseling van ideeën tussen start-ups en langer bestaande bedrijven. Tevens worden lokale bedrijven met internationale bedrijven in contact gebracht voor kennisuitwisseling en mogelijke samenwerking. In 2014 kreeg Fundashon Negoshi Pikiña de licentie van Global Entrepreneurship Network om de GEW op de Nederlands-Caribische eilanden te organiseren. In 2015 werd

GEW Curaçao met verschillende partnerorganisaties eerder deze week.

de eerste GEW op Curaçao gehouden. In 2016 vond het evenement voor het eerst

op Bonaire plaats. “We zijn erg trots op wat we in een korte tijd hebben bereikt”,

zegt Elgenai Pieterella, de voorzitter van GEW Curaçao.

Stuwadoorsbedrijf CPS in update:

Klant heeft vrijwel geen vertraging opgemerkt in afgifte containerladingen

WILLEMSTAD — Ondanks het feit dat stuwadoorsbedrijf Curaçao Port Services (CPS) de beschikking heeft over één kraan (in eigendom van de Curaçao Ports Authority, CPA) die ‘met beperkingen operationeel is’, heeft de klant nog geen vertraging kunnen opmerken. Aldus de algemeen directeur van CPS, de exploitant van de containerterminal, Fernando da Costa Gomez in een update: “Nadat vorige week beide CPA-kranen drie dagen lang stuk waren, is er door CPS heel hard gewerkt – in overtime – om de afgifte van de ladingen, naar de klant toe, op peil te houden. De klant heeft dus vrijwel geen vertragingen gemerkt in de afgifte daarvan!”

Da Costa Gomez legt verder uit dat er na vorige week vrijdag – toen de containerterminal al drie dagen geen beschikking had over een kraan – in dat weekeinde 24 uur per dag in overtime is doorgewerkt om de schepen te laden en te lossen.

“Verder heeft CPS deze week dagelijks tot 19.00 uur doorgewerkt voor de afgifte van de ladingen, met steun van de douane inzake de vrijgave van de ladingen. Zodoende is het

dus, na de opgelopen vertragingen van vorige week, nu rechtgetrokken”, aldus CPS.

Da Costa Gomez sprak vorige week tegenover de Amigoe nog zijn zorg uit ten aanzien van de operationele beschikbaarheid van de kranen (die onder de verantwoordelijkheid van eigenaar CPA vallen) met het oog op de gebruikelijke eindejaarsdrukte. Het stuwadoorsbedrijf legt wederom uit dat één van de kra-

nen al vijf maanden stuk was toen de enige functionerende kraan vorige week ook stuk ging. “CPA heeft drieënhalf dag geprobeerd deze kraan – officieel kraan nummer 2 – weer aan de praat te krijgen. Omdat dit niet lukte, is er gewerkt aan de kraan die al maanden buiten gebruik was – nummer 1 – en heeft men deze met beperkingen in gebruik kunnen stellen.

Met beperkingen bedoel ik, dat deze kraan slechts op halve capaciteit kon rijden. Vervolgens ging deze ook weer stuk – een onderdeel van de kraan die als het ware een elleboogfunctie heeft en ervoor zorgt dat de kraan van horizontaal naar verticaal kan bewegen – waarop dit pas afgelopen zondag gedeeltelijk gerepareerd kon worden.

Gedeeltelijk, omdat het nu slechts manueel bediend

kan worden”, aldus CPS, dat aangeeft dat de kraanfunctie, in gebruik, zodoende een tijdverlies van 25 procent oplevert.

Impact op werk-flow “Dit heeft natuurlijk effect gehad op de algehele ‘flow’ aan werkprocessen omdat er simpelweg vijf ‘moves’ minder per uur gemaakt konden worden. Waar men normaal gesproken bij het laden en lossen zowel de volle als de lege containers afwerkt, hebben de schepen die gelost werden er veelal voor gekozen om de lege containers op de kade achter te laten. Maar we blijven in overtime draaien; CPS is voor afgifte vandaag tot 19.00 uur geopend. Ook het laden en lossen zal dit weekeinde in overtime plaatsvinden, waarbij er in ieder geval één dag 24 uur gewerkt zal worden”, aldus Da Costa Gomez.

Minister St. Maarten onder vuur na persinterview

PHILIPSBURG — Minister van Financiën van St. Maarten Perry Geerlings kwam gisteren zwaar onder vuur te liggen bij verschillende parlementsleden in eigen land, nadat hij tijdens een interview in Nederland afstand had genomen van uitlatingen van een Statenlid op St. Maarten dat de Nederlandse regering had beticht van ‘Gestapo-tactieken’, gericht tegen St. Maarten.

De verklaring van Geerlings tijdens een Centrale Commissie-vergadering van het parlement, dat hij de opmerking ‘ongelukkig’ had genoemd omdat hij weet hoe gevoelig dergelijke opmerkingen in Nederland liggen vanwege de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog, werd niet geaccepteerd. De minister van Financiën werd beticht van ‘verraad’ omdat hij door zijn opmerking degene die de uitlatingen in kwestie had gedaan, zijn eigen partijleider Theo Heyligher (UD), was afgevalen. Geerlings ‘had beter moeten weten’, vooral nadat sommige Nederlandse parlementsleden Sintmaartense

Statenleden ‘corrupt’ en zelfs ‘gangsters’ hebben genoemd. De minister had moeten opkomen voor zijn land, in plaats van zich op enigerlei wijze te distantiëren en heeft zich te houden aan zijn kerntaken: de begroting aan het parlement leveren en de grondwet handhaven, en de relatie met het Nederlandse parlement aan het lokale parlement overlaten, werd hem voorgehouden. Geerlings werd ook zwaar bekritiseerd wegens zijn ontmoeting met de Tweede Kamer, met name de Commissie voor Koninkrijksrelaties. Statenleden wezen erop dat geen enkele Nederlandse minister in het parlement van

St. Maarten zou verschijnen. Waarom vond Geerlings het daarom nodig om het Nederlandse parlement te informeren over de wederopbouw in eigen land? Het bezoek van de minister aan Nederland was volgens sommige Statenleden geen succes, omdat Geerlings thuis was gekomen met het nieuws dat de beloofde 550 miljoen euro niet volledig zou worden uitgekeerd, maar zoveel als nodig zal worden vrijgegeven via de Wereldbank en dat de financiering wordt stopgezet als Nederland vaststelt dat er geen behoefte meer is aan hulp bij de wederopbouw.

Tot op heden heeft de Nederlandse regering ongeveer 120 miljoen euro in het Recovery Trust Fund gestort, zei men, waarvan ongeveer 50 miljoen aan projecten is toegewezen. Het herstel tot nu toe is vooral te danken aan de veerkracht van het eigen volk, stelde men tot slot.

Beach Clean-Up bij Morotin

De 4GreenFoundation recyclede het verzamelde plastic eerder ook tijdens BonDoet.

KRALENDIJK — In november is het zelfvoorzienende zeilschip New Nexus van de 4Green Foundation weer op Bonaire en organiseert op zaterdag 3 november, van 08.00 tot 11.00 uur een beach clean-up bij Morotin (bij de windmolens). De schippers, Tjerk en Niels, doen beach clean-ups over de hele wereld samen met de lokale bevolking. Een deel van het ingezamelde plastic wordt aan boord gerecycled.

Zaterdag 3 november is niet zomaar een clean-up actie; de Nederlandse kun-

stenares Maria Koijs zal het verzamelde zwerfvuil gebruiken om er een kunstwerk van te maken. Het plan is om een drie meter hoge flamingo te maken van het plastic afval dat verzameld is tijdens de beach clean-up.

Om dit project tot een succes te maken, is de beach clean-up georganiseerd door 4Green Foundation, Stinapa Bonaire, de Stinapa Bonaire Junior Rangers, Boneiru Duradero, A Plastic Free Bonaire, Clean Coast Bonaire, One Hour Clean Up Power, Sea Turtle Conservation Bonaire, Dive Friends Bonaire, Selibon

NV, Colegio Kristu Bon Wardador, Scholengemeenschap Bonaire, Groningen Schoon Dankzij Mi en Basis Atelier. De organisatie wil graag iedereen uitnodigen om deel te nemen aan de beach clean-up. Aangeraden wordt om zonnebrandcrème en een hoed mee te nemen ter bescherming tegen de zon, goede schoenen aan te doen, handschoenen mee te nemen als u deze heeft, en een fles water. Er vertrekt een bus om 08.30 uur vanaf het Wilhelminaplein in Kralendijk, of als u op eigen gelegenheid gaat, bent u welkom vanaf 08.00 uur bij Morotin.

Werkgroep in oprichting voor terrein Curafresh Meat

WILLEMSTAD — De regering stelt momenteel een werkgroep samen die het proces moet faciliteren om te komen tot een terrein voor het 1000 koeienproject. Dat zegt minister van Economische Ontwikkeling Steven Martina (MAN) op schriftelijke vragen van MFK-parlementariër Charles Cooper.

Het Statenlid stelde op 29 augustus twintig vragen over de status van het project van Curafresh Meat.

Zo wilde Cooper weten of de initiatiefnemers de regering tot augustus hadden gegeven om aan haar deel van de in februari ondertekende Memorandum of Understanding (MoU) te voldoen. Volgens Martina klopt dit echter niet.

Er worden namelijk gesprekken gevoerd met de investeerder om te komen tot een gebalanceerd businessplan dat rekening houdt met alle lokale en internationale normen en regelgeving. Curafresh

Meat wil 1000 koeien uit Colombia importeren die vervolgens op Curaçao vetgemest en geslacht worden. Het project wordt volledig gefinancierd door de investeerders.

De runderen drinken 30 tot 40 liter water per dag. Het benodigde water wordt door de investeerders zelf gededisseleerd via reverse osmosis.

Uit de mest wordt methaangas gehaald. Het gas wordt gebruikt om elektriciteit op te wekken en in cilinders opgeslagen om op te koken. Een van de bijproducten is schoon water dat voor het vee wordt gebruikt alsook om de planten te bewate-

ren. Het project is volledig zelfvoorzienend. Ook de voeding van de beesten wordt door de investeerder geteeld. Daarnaast worden er lokale mensen getraind om de juiste planten te verbouwen die door Curafresh Meat zullen worden opgekocht. Zij krijgen hierbij hulp van de Colombiaanse Universidad de Ciencias Aplicadas y Ambientales.

De overheid heeft een faciliterende rol zodat er economische ontwikkeling kan plaatsvinden.

Ook moet de overheid erop toezien dat alles plaatsvindt conform de geldende normen en regelgeving voor veeteelt, vleesverkoop en de productie van gas. Tevens zal het abattoir worden aangepast om de grote stroom runderen aan te kunnen.

Barakken onleefbaar, militairen in hotels

DEN HAAG — Militaire barakken op een basis in Huis ter Heide (Utrecht) verkeren in zo'n slechte staat, dat circa 150 militairen er niet meer in kunnen verblijven. Ze zijn ondergebracht in nabijgelegen hotels, laat Defensie weten.

Het gaat om kamp Walaardt Sacré. Daar staan in totaal elf barakken die een woordvoerder omschrijft als 'oud, versleten, vies en doorleefd'. De oudste stammen nog uit de Tweede Wereldoorlog, bouwjaar 1942, de nieuwste zijn begin jaren negentig gebouwd. Het complex stond op de zogeheten 'afstotingslijst' en er is daarom jaren niet noemenswaardig in geïnvesteerd, legt de woordvoerder uit. Nu Defensie voor het eerst in decennia weer meer geld

te besteden heeft, is de slooplijst ingekort. Op korte termijn worden in Huis ter Heide vier barakken gerenoveerd, zodat ze weer voldoen aan de hedendaagse eisen, ook op het gebied van brandveiligheid. Hoelang dat precies gaat duren en hoelang de militairen in hotels zullen bivakkeren, is nog onbekend. "Misschien kunnen ze terecht in andere kazernes in de omgeving", aldus de woordvoerder, die zegt dat Defensie 'niet blij' is met de gang van zaken.

Dat de problemen met aftandse gebouwen niet op zichzelf staan, herkent ook voorzitter Jean Debie van vakbond VBM. "Veel legergebouwen zijn vijftig jaar oud en moeten worden aangepast, onder meer om de brandveiligheid op orde te krijgen. Dat gebeurt momenteel ook op veel plaatsen." Probleem daarbij is volgens Debie dat Defensie het onderhoud sinds enkele jaren niet meer in eigen hand heeft. Het Rijksvastgoedbedrijf gaat daarover en dat leidt volgens de vakbondsvoorzitter tot veel bureaucratie en trage besluitvorming. "Een doorn in het oog van veel commandanten", zegt Debie.

Khashoggi verwachtte geen arrestatie

ISTANBUL — De vermoorde Saudische journalist Jamal Khashoggi dacht dat Saudi-Arabië hem in Turkije niet zou durven ondervragen of arresteren. Dat heeft zijn Turkse verloofde Hatice Cengiz vandaag gezegd tegen Turkse media. Khashoggi werd kort nadat hij het consulaat van Saudi-Arabië was binnengegaan gemarteld en vermoord.

Hij was volgens zijn verloofde op 28 september ook al in het consulaat en verklaarde toen dat hij goed was behandeld. Hoewel hij eigenlijk niet wilde en bang was voor verhoogde spanningen, ging hij op 2 oktober uit eigen beweging nog een keer naar het consulaat. Hij had wel tegen zijn verloofde gezegd dat er wat problemen konden zijn bij zijn bezoek daar. Een hoge openbaar aanklager uit Saudi-Arabië komt zondag naar Turkije om te spreken met de leider van het onderzoek naar de moord op Khashoggi. Dat heeft de Turkse president Recep Tayyip Erdogan gezegd. Hij eist dat de Saudi's ophel-

men konden zijn bij zijn bezoek daar. Een hoge openbaar aanklager uit Saudi-Arabië komt zondag naar Turkije om te spreken met de leider van het onderzoek naar de moord op Khashoggi. Dat heeft de Turkse president Recep Tayyip Erdogan gezegd. Hij eist dat de Saudi's ophel-

deren wie opdracht heeft gegeven om Khashoggi te vermoorden en waar zijn lichaam is verborgen. Ook zei Erdogan dat Turkije beschikt over veel meer bewijsmateriaal, dat openbaar wordt gemaakt 'als de tijd rijp is'. De president wil dat Saudi-Arabië de achttien verdachten uitlevert die door Turkse onderzoekers zijn geïdentificeerd. "De moordenaar is onder hen", aldus Erdogan. Khashoggi's lichaam is nog niet gevonden. Saudi-Arabië heeft toegegeven dat hij in het consulaat is vermoord en heeft achttien verdachten gearresteerd.

Aanhouding wegens mogelijke bompakketjes VS

MIAMI/WASHINGTON — De Amerikaanse autoriteiten hebben een man aangehouden in verband met de mogelijke bompakketjes die de afgelopen dagen naar prominente Democratische politici zijn gestuurd. Dat meldt CNN vandaag, op basis van anonieme bronnen. De verdachte is door de FBI opgepakt in de buurt van Miami.

Twee nieuwe verdachte pakketjes waren vandaag ontdekt in de VS. In de Amerikaanse staat Florida werd er een gevonden die was geadresseerd aan de Amerikaanse Democratische senator Cory Booker, aldus Amerikaanse media. Het andere pakket werd gevonden in New York en was

bedoeld voor James Clapper, de vroegere baas van de gezamenlijke inlichtingendiensten, aldus Amerikaanse media. De Verenigde Staten zijn de afgelopen dagen opgeschrikt door de vondst van een reeks bompakketjes die waren verzonden aan prominente Democratische politici, CNN en acteur Robert De Niro. Geen van de pakketjes is ontploft.

bedoeld voor James Clapper, de vroegere baas van de gezamenlijke inlichtingendiensten, aldus Amerikaanse media. De Verenigde Staten zijn de afgelopen dagen opgeschrikt door de vondst van een reeks bompakketjes die waren verzonden aan prominente Democratische politici, CNN en acteur Robert De Niro. Geen van de pakketjes is ontploft.

Macron betreurt Belgische keuze voor JSF

PARIJS — De Franse president Emmanuel Macron vindt het jammer dat België heeft gekozen voor de Amerikaanse F-35 (Joint Strike Fighter of JSF) als opvolger voor de F-16, en niet voor de Typhoon van het Europese consortium Eurofighter. "Strategisch gezien druist deze beslissing in tegen de Europese belangen", zei Macron tijdens een bezoek aan Slowakije. "Ik betreurt de keus die is gemaakt."

De Franse president Emmanuel Macron tijdens zijn bezoek aan Slowakije.

De Belgische regering meldde gisteren dat ze, na een jarenlange procedure, vooral uit kostenoverwegingen heeft gekozen voor het Amerikaanse gevechtsvliegtuig. Brussel gaat er 34 kopen.

Naast het officiële alternatief van de Typhoon lag er ook nog een officieus aanbod voor het Franse gevechtstoestel Rafale van Dassault op tafel. Ook dat is nu van de baan. Wel heeft Frankrijk met België een overeenkomst gesloten voor de levering van pantservoertuigen. Daarmee is 1,5 miljard euro gemoeid, zo

maakte het Franse ministerie van Defensie bekend. Macron is een warm pleitbezorger voor een Europese defensie-industrie. Khashoggi De Franse president verwierp tijdens een persconferentie in Slowakije vandaag de oproep van verschillende Europese landen, waaronder Duitsland, om wapenverkoop aan Saudi-Arabië op te schorten na de moord op journalist Jamal Khashoggi. "Wat is het verband tussen wapenverkoop en de moord op de heer Khashoggi? Ik begrijp de connectie met wat er in Jemen gebeurt,

maar er is geen verband met meneer Khashoggi", zei Macron op de persconferentie.

"Het is pure demagogie om te zeggen 'we moeten de wapenverkoop stoppen', het heeft niets met de heer Khashoggi te maken", voegde hij eraan toe.

Bezoek onze website

www.amigoe.com

Rutte langs bij Canadese collega Trudeau

DEN HAAG — Premier Mark Rutte is gisteren in Canada warm onthaald door zijn collega Justin Trudeau. De leiders van de twee 'natuurlijke partners, die over veel onderwerpen hetzelfde denken', hebben onder meer gesproken over de onderlinge handel en de strijd tegen klimaatverandering.

Trudeau ontving Rutte op Parliament Hill in Ottawa. De twee regeringsleiders schoven daarna aan voor een lunch met ondernemers en gedachten samen met veteranen het aandeel van de Canadezen in de bevrijding van Nederland van nazi-Duitsland.

De Nederlandse minister-president heeft ook het Canadese parlement toegesproken waarna hij een staande ovatie kreeg. Rutte's speech ging over een verdachten uitlevert die door Turkse onderzoekers zijn geïdentificeerd. "De moordenaar is onder hen", aldus Erdogan. Khashoggi's lichaam is nog niet gevonden. Saudi-Arabië heeft toegegeven dat hij in het consulaat is vermoord en heeft achttien verdachten gearresteerd.

Foto: AFP

Bij het oorlogsmonument van Ottawa legde Rutte een krans ter nagedachtenis aan de Canadezen die omkwamen bij de bevrijding van Nederland in 1945.

Ook bedankte hij Canada meerdere malen voor de vrijheid die ze Nederland gaven toen het Canadese leger de nazi's verjoeg. De collega's bezochten samen een middelbare school waar ze vragen beant-

woordden van leerlingen. Na een vraag over de legalisering van marihuana die Canada vorige week doorvoerde, waarschuwde Rutte de leerlingen om geen wiet te roken. "Ik heb vrienden met kinderen van

jullie leeftijd die verslaafd raakten aan marihuana en daardoor serieuze problemen kregen met mentale gezondheid. Het beste drugsbeleid voor jezelf is: geen eerste gebruik", zei Rutte.

Nieuwe ontspanningsafspraken Korea's

SEOUL — Noord- en Zuid-Korea hebben nieuwe afspraken gemaakt om de spanning tussen beide landen verder te verminderen.

Zo zullen beide landen voor het eind van volgende maand elf grensposten ontmantelen en een militair team vormen dat verdere maatregelen gaat onderzoeken. Verder gaat een ander gezamenlijk team onderzoeken of de monding van de rivier Han kan worden vrijgegeven voor burgerscheepvaart. De rivier vormt ten noorden van de Zuid-Koreaanse hoofdstad Seoul een deel van de grens. De maatregelen zijn het resultaat van nieuwe gesprekken die onlangs zijn gevoerd.

Arts niet vervolgd om euthanasie comapatiënt

ARNHEM — Een arts die vorig jaar april euthanasie uitvoerde bij een 72-jarige vrouw hoewel zij in coma lag, wordt niet strafrechtelijk vervolgd. Zijn zaak wordt onvoorwaardelijk geseponeerd, oordeelde het College van procureurs-generaal van het Openbaar Ministerie.

De patiënte leed aan uitgezaaide kanker, was uitbehandeld en haar situatie verslechterde snel. Ze had aangegeven dat ze euthanasie wilde omdat ze ondraaglijk leed. Twee dagen voor de levensbeëindiging raakte ze in coma na een hersenbloeding. Daardoor was ze wisselend en verlaagd bij bewustzijn. De

arts besloot de euthanasie toch te laten doorgaan, hoewel er over euthanasie tot het laatst toe met de patiënt moet worden overlegd. De Regionale Toetsingscommissie Euthanasie (RTE) had deze casus doorgestuurd naar het OM voor een strafrechtelijke beoordeling. Dat is gebruikelijk bij ieder onderzoek waarin de RTE heeft geconcludeerd dat een arts niet heeft gehandeld volgens de zorgvuldigheidsnormen van de Wet toetsing levensbeëindiging.

Het OM oordeelt dat de arts voldoende heeft kunnen vaststellen dat de beslissing van de vrouw tot euthanasie 'vrijwillig en

weloverwogen' was. "Hoewel er na de hersenbloeding sprake was van een verlaagd bewustzijn, was die niet zodanig dat de patiënte niet meer kon communiceren. Zij was in staat haar wil te uiten en haar euthanasiewens te bevestigen door met haar hoofd te knikken en in handen te knippen", aldus het OM. Daardoor was een schriftelijke wilsverklaring niet nodig. Ook had ze al eerder meerdere keren haar wens laten weten aan de arts.

Bij het College van procureurs-generaal lopen momenteel nog vier onderzoeken naar mogelijk strafbare euthanasie. Daar wordt binnen enkele weken duidelijkheid over verwacht.

Frankrijk zet Iraanse diplomaat uit

PARIJS — Frankrijk blijkt een Iraanse diplomaat te hebben uitgezet naar aanleiding van een vrijdelde bomaanslag. Dat hebben bronnen rond de zaak verklaard.

Volgens Parijs is het duidelijk dat Iran achter de vrijdelde aanslag zit die in juni

had moeten plaatsvinden. De aanslag was gepland op een verbannen Iraanse oppositiegroep. In de buurt van Parijs hield deze een bijeenkomst die ook werd bijgewoond door Rudy Giuliani, de advocaat van de Amerikaanse president Donald Trump. Direct na de ontmaskering

werd bepaald dat Franse diplomaten voorlopig niet meer naar Iran mochten reizen als daar geen noodzaak voor is. Nu blijkt dat ook een diplomaat is uitgezet. Dat zou al een maand geleden zijn gebeurd. De Iraanse ambassade wilde geen commentaar geven.

Ban Serio!
#RECONOCEROLIMPACTO

Potret saca na
Andicuri
AUGUSTUS, 2018

Bo a disfruta di bo Cornflakes?
Bo desperdicio ta bo responsabilidad.

 Pa tipnan práctico con pa reduci bo impacto sigui nos riba Facebook: Ban Serio! Aruba.

Euro

Rood

AMSTERDAM — De Euro-pese aandelenbeurzen stonden vandaag flink in het rood. Beleggers maakten zich zorgen over de impact van het handelssconflict op de bedrijfsresultaten. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 1,8 procent in de min op 504,12 punten. De MidKap zakte ook 1,8 procent, tot 697,78 punten. De beursgraadmeters in Frankfurt, Londen en Parijs leverden tot 2,4 procent in. ArcelorMittal sloot de rij bij de hoofdfondsen met een min van 4,5 procent. De staalgi-gant heeft de overnamestrijd rond zijn bankroete Indiase branchegenoot Essar Steel gewonnen. Verlichtingsbe-drijf Signify, dat de kwartaal-winst minder hard zag dalen dan gevreesd, gaf een eerdere koerswinst uit handen en verloor 0,8 procent. De euro noteerde op 1,1367 dollar, tegen 1,1371 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 1,6 procent minder op 66,23 dollar. De prijs van Brentolie zakte 1,4 procent tot 75,83 dollar per vat.

Tokio

Lager

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met verlies gesloten, na een schommelende handelssessie. Beleggers trokken zich aanvankelijk op aan het herstel op Wall Street, maar bleven voorzichtig door de tegenval-lende handelsberichten van de Amerikaanse webwinkel Amazon en internetgigant Alphabet. De Nikkei-index in Tokio eindigde 0,4 procent lager op 21.184,60 punten. Een dag eerder raakte de Japanse hoofdindex 3,7 procent kwijt. Op weekbasis zakte de Nik-kei 6 procent en leed die daarmee het grootste weekverlies sinds begin februari dit jaar. Bij de bedrijven zakte Canon bijna 6 procent. Het Japanse elektronicaconcern verlaagde zijn winstverwachting voor dit jaar vanwege zwakke ver-kopen van digitale camera's. De andere belangrijke beurs-graadmeters in het Verre Oosten gingen eveneens overwegend omlaag. De beurs in Shanghai noteerde tussen-tijds 0,5 procent in de min en de Hang Seng-index in Hongkong zakte 1 procent. De Kospi in Seoul leverde 1,9 procent in en de All Ordinaries in Sydney bleef vrijwel onveranderd.

Wall Street

Flink verlies

NEW YORK — De aan-de-lenbeurzen in New York zijn vandaag met flinke verlies aan de laatste handelsdag van de week begonnen, na de stevige winsten van gis-teren. Vooral techfondsen kregen ervan langs. Tegen-vallende kwartaalberichten van zwaargewichten Amazon en Google voedden de vrees dat bedrijven over hun piek heen zijn. De nieuwste cijfers over economische groei in de Verenigde Staten gaven wat tegenwicht. De Dow-Jonesindex stond kort na opening 1,1 procent lager op 24.693 punten. De brede S&P 500 zakte 1,7 procent tot 2657 punten. Tech-graadmeter Nasdaq ging 2,6 procent omlaag tot 7130 punten. Daarmee gingen de winsten van een dag eerder bij opening al bijna geheel in rook op. De Amerikaanse eco-nomische groei is in het derde kwartaal afgezwakt, zij het minder hard dan economen te midden van alle handelsspan-ningen hadden verwacht. In het tweede kwartaal was nog sprake van de sterkste groei sinds 2014. De groeicijfers spelen doorgaans een grote rol bij rentebesluiten van de Federal Reserve.

Total terughoudend met investeringen

PARIJS — De Franse olie- en gasreus Total blijft te-
rughoudend met toekomstige investeringen. Dat meldde het bedrijf in een toelichting van de derde-
kwartaalresultaten. Daarbij wist Total de winst flink op te voeren geholpen door de gestegen olie- en gas-
prijzen. Verder werden de productiedoelen verhoogd.

De energiesector is nog altijd herstellende van een recente crisis. Sterk dalende oliepri-jzen zetten resultaten van bedrijven in de sector onder druk. Nu de prijzen weer in de lift zitten en daarmee ook de winsten stijgen, betekent dit volgens Total-topman Patrick Pouyanne niet di-

rect dat de investeringen omhooggaan. Het bedrijf hield vast aan het plan om volgend jaar circa 16 miljard euro te investeren. De winst van Total verbeter-de in het derde kwartaal op jaarbasis met 45 procent tot 4 miljard euro. Het bedrijf pompte de voorbije maanden

gemiddeld 2,8 miljoen vaten olie-equivalenten per dag op. Dat betekende een stijging van 8,6 procent op jaarba-sis. Voor het hele jaar rekent Total op 8 procent produc-tiegroei. Eerder rekende het bedrijf op een stijging van minstens 7 procent.

Total is niet het enige ener-giebedrijf dat voorzichtigheid predikt. Branchege-noten als Equinor, ASA en ConocoPhillips legden eer-der al de nadruk op terug-houdendheid, onder meer

door de huidige onrust op de markten. Het Italiaanse energiebedrijf Eni meldde vandaag in een kwartaalupdate dat de pro-ductiegroei dit jaar lager zal uitvallen. Dit komt vooral door de lagere gasproductie in sommige landen. Eni, dat eveneens zijn winst zag stij-gen, benadrukte dat dit geen invloed zal hebben op de vrije kasstroom van het be-drijf. Ook Eni hield ondanks de winstsprong vast aan zijn investeringsdoel volgend jaar van 7,7 miljard euro.

Brandstofkosten raken luchtvaartgroep IAG

LONDEN — Het Brits-Spaanse luchtvaartcon-cern International Air-lines Group (IAG) heeft de winst in het afgelo-pen kwartaal maar een klein beetje zien groei-en. Dat kwam naar vo-ren uit een handelsbe-richt van het moeder-bedrijf van British Air-ways, Iberia, Vueling en Aer Lingus.

De onderneming had onder meer te maken met hogere brandstofkosten en nega-tieve wisselkoerseffecten, die het resultaat wat onder druk zetten. Dat werd deels gecompenseerd met hogere tic-ketprijzen. De aangepaste operationele winst kwam uit op 1,46 miljard euro, van 1,45 miljard euro een jaar eerder. De opbrengs-ten van IAG bedroegen ruim 7,1 miljard euro. Gisteren bleek dat een re-cente hack bij British Air-

Hogere brandstofkosten en negatieve wisselkoerseffecten zetten het resultaat van IAG onder druk.

ways veel omvangrijker was dan eerder gemeld. Volgens IAG bleek dat er

van nog eens 185.000 klan-ten creditcardgegevens zijn gestolen.

Eerder was sprake van een totaal van 380.000 slacht-offers.

Autobouwer Volvo voelt handelsoorlog

STOCKHOLM — De Zweedse autofabrikant Volvo heeft in het derde kwartaal een aanzienlijk lagere winst in de boe-ken gezet. Het resultaat had onder meer te lijden onder de hogere import-
tarieven als gevolg van de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en China.

De operationele winst (ebit) halveerde in de afgelopen verslagperiode tot 1,8 miljard Zweedse kroon, omgerekend zo'n 352 miljoen gulden. Het nettoresultaat daalde met meer dan 50 procent tot 1,1

miljard kroon. Behalve door de handelsbarrières die de VS en China elkaar opleggen, daalde de winst ook door ge-stegen uitgaven aan de lan-cering van nieuwe producten. Zo steekt Volvo, evenals veel branchegenoten, veel geld in technologie voor autonoom rijdende auto's. Volvo, dat in handen is van het Chinese Geely, voerde zijn omzet wel op. De opbrengsten stegen op jaarbasis een kleine 18 pro-cent tot 56,8 miljard Zweedse kroon. Het concern verkocht in de afgelopen verslagperi-ode 154.914 auto's. Dat wa-ren er een jaar eerder nog 135.831.

Minder winst voor BASF door olie en gas

LUDWIGSHAFEN — De Duitse chemiereus BASF heeft de winst zien dalen. De samenvoeging van de olie- en gastak met die van concurrent LetterOne was daarvoor in hoofdzaak verantwoordelijk. Ook de lage waterstand in de Rijn speelde het bedrijf parten. Daardoor moest de pro-
ductie in enkele fabrieken worden verlaagd.

De aankoop van een aantal onderdelen van Bayer zorgde daarentegen voor flink meer omzet voor de landbouwpro-ductendivisie. De nettowinst daalde in het derde kwartaal

met 10 procent ten opzichte van een jaar eerder, tot 1,2 mil-jard euro. De omzet steeg daaren-tegen met 8 procent tot 15,6 miljard euro. Bij de landbouw-divisie was de omzetsstijging met 26 procent het grootst, de afdeling Performance Pro-ducts zette juist evenveel om. Bij alle vier de divisies van BASF daalde het bedrijfsresul-taat. Vooral in Noord-Amerika groeide de afzet van het spe-ciaalchemieconcern. In thuis-land Duitsland was spraken van een kleine omzetsdaling. BASF had in september de fi-nanciële verwachtingen al ver-laagd, toen de energietak werd samengevoegd.

Brussel onderzoekt Duitse steun aan Ryanair

BRUSSEL — De Euro-pese Commissie stelt een diepgaand onderzoek in naar afspraken die bud-getmaatschappij Ryanair heeft gemaakt om te vlie-gen op de luchthaven van Frankfurt-Hahn.

De toezichthouder bekijkt of er sprake is van illegale staatssteun na een klacht over afspraken tussen de Ierse prijsvechter en lucht-havenbeheerder FFFHG. FFFHG was van 2009 tot 2017 in handen van de deelstaat Rijnland-Palts. Er leven zor-gen dat Ryanair onrecht be-voordeeld zou zijn bij bijvoor-beeld serviceovereenkomsten en bij de financiering van een pilotschool.Het is niet voor het eerst dat Brussel naar klachten kijkt over dergelijke afspraken van Ryanair. Eer-der dit jaar dook de commis-sie ook al in een soortgelijke zaak met betrekking tot het Franse vliegveld van Mont-pellier.

Colgate-Palmolive voelt handelsspanningen

NEW YORK — Colgate-Palmolive, vooral bekend van de shampoo en tand-pasta, heeft het derde kwartaal van het jaar minder winst gemaakt op een lagere omzet. Het bedrijf wijst onder meer naar de wereldwijde handelsspanningen die de koopdrift onder con-sumenten raakt. Ook wisselkoerseffecten pak-ten negatief uit voor het Amerikaanse bedrijf.

Volgens topman Ian Cook beleefde het bedrijf een uit-dagend kwartaal. De omzet-groei per productcategorie

was volgens hem zwak in veel van de markten waar het bedrijf actief is. In het bijzonder werden de min-dere prestaties in Brazilië uitgelicht. In China spelen voorraadkwesties het bedrijf parten. De totale verkoop-volumes bleven volgens het bedrijf stabiel, geholpen door overnames.

Colgate-Palmolive sloot de meetperiode af met een om-zet van 3,8 miljard dollar, tegen ruim 3,9 miljard dol-lar een jaar eerder. De winst daalde in het derde kwartaal van 607 miljoen dollar vorig jaar naar 562 miljoen dollar.

Prognose webwinkel Amazon valt tegen

SEATTLE — De Ame-rikaanse webwinkelgi-gant Amazon heeft in het derde kwartaal zowel de winst als de omzet zien stijgen. Maar de progno-se voor het belangrijke laatste kwartaal van het jaar viel beleggers tegen, zo bleek gisteren na een handelsbericht.

Amazon realiseerde het afgelopen kwartaal een winst van 2,9 miljard dollar en

een omzet van 56,6 miljard dollar. Voor het vierde kwar-taal, met daarin de zeer drukke feestdagenperiode, rekt de onderneming op opbrengsten in een band-breedte van 66,5 miljard dollar tot 72,5 miljard dol-lar. Kenners rekenden in doorsnee op een omzet van 73,8 miljard dollar voor die periode. Het aandeel Amazon ging in de Amerikaanse nabeurs-handel flink onderuit.

Moeder Google krikt resultaten flink op

MOUNTAIN VIEW — De Amerikaanse technolo-giereus Alphabet, het moederbedrijf van Google, heeft zijn omzet het afgelopen kwartaal weer flink opgevoerd. Maar kenners op Wall Street vonden de groei toch te-genvallen. Het concern moet namelijk ook mil-jarden dollars afragen aan partners die helpen bij de distributie van Google's bekende zoek-machine en webbrowser.

De kwartaalomzet bedroeg ruim 33,7 miljard dollar, ruim een vijfde meer dan een jaar eerder. Maar het bedrag dat direct doorging naar partners steeg ook, naar zo'n 6,6 miljard dollar. Net als in het tweede kwar-

taal ging het om ongeveer 23 procent van de advertentie-inkomsten. Daar komt bij dat de kapi-taalluitgaven op jaarbasis zo'n 49 procent zijn opge-lopen tot 5,3 miljard dollar. Google geeft de laatste tijd miljarden dollars uit aan het bouwen van datacenters en servers, terwijl ook fors wordt geïnvesteerd in het ontwikkelen en vermarkten van consumentenproducten als de Pixel-smartphones.

Onder de streep hield Alpha-bet wel flink meer over. Het nettoresultaat ging van 6,7 miljard dollar naar 9,2 mil-jard dollar. De winst stemde analisten dan wel weer te-vreden. In de nabeurshandel in New York ging het aan-deel niettemin omlaag.

NEW YORK				AMSTERDAM			
		26-Oct				26-Oct	
DOW JONES	24.576,68	-1,63%	AEX	507,52	-1,10%		
S&P 500 INDEX	2.662,34	-1,60%	ARCELORMITTAL	21,29	-3,49%		
NASDAQ	7.171,15	-2,01%	AEGON NV	5,23	-0,87%		
AMAZON.COM INC	1.641,54	-7,89%	KONINKLIJKE AHOL	20,12	-1,93%		
APPLE INC	216,63	-1,44%	AKZO NOBEL	73,42	-0,03%		
BAIDU INC-SP ADR	189,12	-0,69%	ASML HOLDING NV	145,96	-1,06%		
BERKSHIRE HATH-B	198,67	-1,64%	DSM (KONIN)	75,02	-1,68%		
BOEING CO/THE	357,66	-1,68%	HAL TRUST	137,60	-0,58%		
CITIGROUP INC	64,28	-1,06%	HEINEKEN NV	77,74	-0,28%		
COCA-COLA CO	45,71	-1,72%	ING GROEP NV	10,24	-1,14%		
COSTCO WHOLESALE	220,82	-2,46%	KPN (KONIN) NV	2,29	-3,05%		
WALT DISNEY CO	113,07	-0,95%	KONINKLIJKE PHIL	32,01	0,27%		
3D SYSTEMS CORP	16,73	-2,39%	RANDSTAD NV	43,13	1,22%		
EBAY INC	27,56	-1,78%	ROYAL DUTCH SH-A	27,16	-0,39%		
FACEBOOK INC-A	146,56	-2,91%	TOMTOM	6,66	5,78%		
GENERAL ELECTRIC	11,37	-3,69%	TOTAL SA	50,63	-1,52%		
ALPHABET INC-A	1.071,43	-2,91%	UNILEVER NV-CVA	47,66	-1,66%		
HP INC	23,36	-1,83%	W.P. STEWART HOL	450,60	-1,78%		
HOME DEPOT INC	172,23	-0,82%					
INTEL CORP	46,08	-3,99%	SCOTTISBANK FUNDS		26-Oct		
JOHNSON&JOHNSON	137,16	-0,95%	MONEY MARKET	13,2828	0,00%		
MICROSOFT CORP	105,52	-2,57%	US DOLLAR BOND	2,5721	-0,08%		
PROCTER & GAMBLE	88,33	-0,75%	GLOBAL GROWTH	2,9671	2,12%		
ROYAL DUTCH-ADR	61,88	-0,10%	US GROWTH	15,9723	2,25%		
STARBUCKS CORP	57,90	-1,80%	CANADIAN GROWTH	2,5295	-0,40%		
TWITTER INC	32,15	1,10%	FUNDS		26-Oct		
WALMART INC	98,50	-0,69%	BGF CONT EUR FLEX	25,86	-0,46%		
[EXCHANGE TRADED FND]		26-Oct	BGF EMKT BOND	17,05	-0,58%		
ALERIAN MLP - AMLP	9,84	-1,89%	BGF FIX INC GBL OP	13,89	-0,07%		
ISH GBL HY BD - GHYG	48,15	-0,68%	BGF GBL ALLOCATION	53,44	-1,00%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	84,28	-0,40%	BGF USD CORE BOND	16,13	0,12%		
ISH SELECT DIV - DIVY	94,09	-1,61%	BGF USD HI YIELD BND	32,43	-0,03%		
ISH MSCI EMKT - EEM	38,66	-1,19%	TEMPLETON GBL BND	22,22	0,52%		
ISH MSCI PAC - EPP	40,81	-0,97%	TEMPLETON ASIAN SM	47,23	0,73%		
ISH RUSSELL - INVW	156,56	-1,57%	CURRENCIES		26-Oct		
ISH S&P 500 - SPY	160,13	-1,97%	YENUSD	111,6800	-0,82%		
ISH EUROPE - IEV	40,86	-0,51%	EURUSD	1,1377	0,04%		
INVESCO QQQ TRUS	167,10	-2,31%	CANUSD	1,3138	0,43%		
INVESCO DB COMMO	17,48	0,72%	GBPUSD	1,2812	-0,09%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	38,19	-0,61%	COMMODITIES		26-Oct		
SPDR S&P MID 400	326,46	-1,17%	OIL WTI	67,44	0,16%		
SPDR S&P 500 SNA	66,96	-1,36%	GOLD	1240,55	0,88%		
VANGUARD REIT - VNO	77,48	-2,05%	SILVER	14,74	0,65%		
WSDQTR JAP H-QDQJ	50,83	-2,29%	WHEAT	504,75	1,05%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegaweg (Oost) 3/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Uber voert ‘schoneluchtpremie’ in Londen in

Als het aan Uber ligt, zijn al zijn taxi's in Londen in 2025 helemaal elektrisch. Daarom moeten gebruikers vanaf begin volgend jaar bij elke rit een ‘schoneluchtpremie’ betalen, bovenop de gewone ritprijs. Het gaat om een bedrag van 15 pence (0,35 gulden). Dat geld gaat naar een fonds, waar uiteindelijk 200 miljoen

pond (ruim 461 miljoen gulden) in moet zitten, waarmee bestuurders de overstap naar elektrische auto's kunnen maken. Uber-topman Dara Khosrowshahi heeft de premie dinsdag aangekondigd tijdens een bezoek aan Londen. De Britse hoofdstad is een belangrijke markt voor Uber.

Foto: Shutterstock

Japanse Nobelprijswinnaar Shimomura overleden

Foto: Wikipedia/Predator

De Japanse Nobelprijswinnaar en overlevende van de atoombom op Nagasaki, Osamu Shimomura, is overleden. Dat meldde *The New York Times* gisteren. De wetenschapper is negentig jaar geworden. Shimomura won in 2008 samen met Martin Chalfie en Roger Tsien de Nobelprijs voor de Scheikunde. Ze kregen die voor de ontdekking van het groen fluorescente proteïne. Dat zorgt ervoor dat bepaalde zeedieren zoals kwallen kunnen gloeien. Op 9 augustus 1945 beleefde Shimomura hoe Amerikaanse bommenwerpers de atoombom op Nagasaki lieten vallen. Hij was op dat moment bij zijn grootouders in de buurt van de getroffen Japanse stad.

Tivoli Utrecht wordt hotel annex brouwerij

In het voormalige poppodium Tivoli in hartje Utrecht komen een hotel, brasserie, brouwerij, een bakkerij en een koffiebranderij.

Projectontwikkelaar Stads- waarde diende volgens Utrecht het beste plan in en mag het monumentale gebouw verbouwen. Stads- waarde verwacht dat het vernieuwde complex eind 2020 open kan voor publiek.

De podiumfunctie blijft deels gehandhaafd in de nieuwe plannen. Het podium in de grote zaal is straks een opstap voor Utrechts talent en een plek voor Utrechtse culturele organisaties.

Het klooster van de Zakbroeders dateert al uit de dertiende eeuw en was decennia lang in gebruik als

Foto: Shutterstock

Gereformeerd burgerweeshuis en Spoorweghuis. Het pand aan de Oudegracht

deed sinds 1968 dienst als poppodium. In 2014 ging Tivoli op in het nieuwe mu-

ziekpaleis TivoliVredenburg nabij station Utrecht Centraal.

Zuid-Korea vindt lichamen tijdens ontmining

Zuid-Korea heeft voor het eerst stoffelijke resten aangetroffen tijdens de ontmin-

ningswerkzaamheden in de gedemilitariseerde zone (DMZ) aan de grens. Die la-

gen op ‘Arrowhead Ridge’, waar zwaar is gevochten tijdens de Koreaanse oorlog in

de jaren vijftig, bericht persbureau *Yonhap*. De gevonden stoffelijke resten zijn vermoedelijk van twee personen. Ook is een naamplaatje aangetroffen van een sergeant genaamd Pak Je-kwon. De autoriteiten gaan DNA afnemen bij zussen van Pak om te kijken of het inderdaad zijn lichaam is dat nu is geborgen. In het gebied liggen vermoedelijk ook nog stoffelijke resten van Franse en Amerikaanse VN-militairen. Noord- en Zuid-Korea begonnen deze maand aan een gezamenlijke operatie om mijnen weg te halen. Dan kan later gericht worden gezocht naar achtergebleven lichamen. Er wordt geschat dat in de DMZ duizenden lichamen van militairen uit Zuid-Korea zijn achtergebleven, zegt het ministerie van Defensie van dat land.

Foto: AFP

Mensen

Vinviskadaver op Belgisch strand

Foto: AFP

Op een strand in België is in de nacht van woensdag op donderdag een dode vinvis aangespoeld. Het enorme kadaver was woensdag al ontdekt en is door schepen naar het strand bij het plaatsje De Haan gesleept. De politie moest linten spannen om nieuwsgierigen op afstand te houden. Onderzoekers kijken waar het zoogdier

van een meter of vijftien aan is gestorven. Er zijn inkepingen gemaakt om te voorkomen dat het opgezwollen dier openscheurt. Onduidelijk is hoe de vinvis in Belgische wateren is beland. Het opruimen van het kadaver zou enige tijd in beslag nemen.

Brit (102) zit paar dagen vast op dak huis

Een 102-jarige Brit heeft zo'n drie dagen vastgezet op het platte dak van zijn huis. De hoogbejaarde Ron Easton kwam mogelijk ten val toen hij zijn televisie-antenne wilde bijstellen, bericht de *BBC*.

de haak was toen ze twee ongeopende flessen vond en de man onbereikbaar bleek.

“Ik dacht dat hij sliep, maar ik moest toch iemand op onderzoek laten uitgaan”, vertelt deze Trish Bagley. Ze sloeg alarm, waarna de voormalige coureur werd ontdekt op zijn dak.

“Zijn ladder stond aan de verkeerde kant van het huis, waar niemand die kon zien”, zegt Bagley. “Hij moet zijn uitgegleden of zo iets, we weten het gewoon niet.”

De autoriteiten hebben de man uit Bigbury-on-Sea met een helikopter naar het ziekenhuis gevlogen. Zijn toestand zou stabiel zijn. Easton kon uit zijn benarde positie worden bevrijd dankzij de vrouw die hem zijn melk brengt. Zij realiseerde zich dat iets niet in

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?

Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :

tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Vreemde strepen op Dione

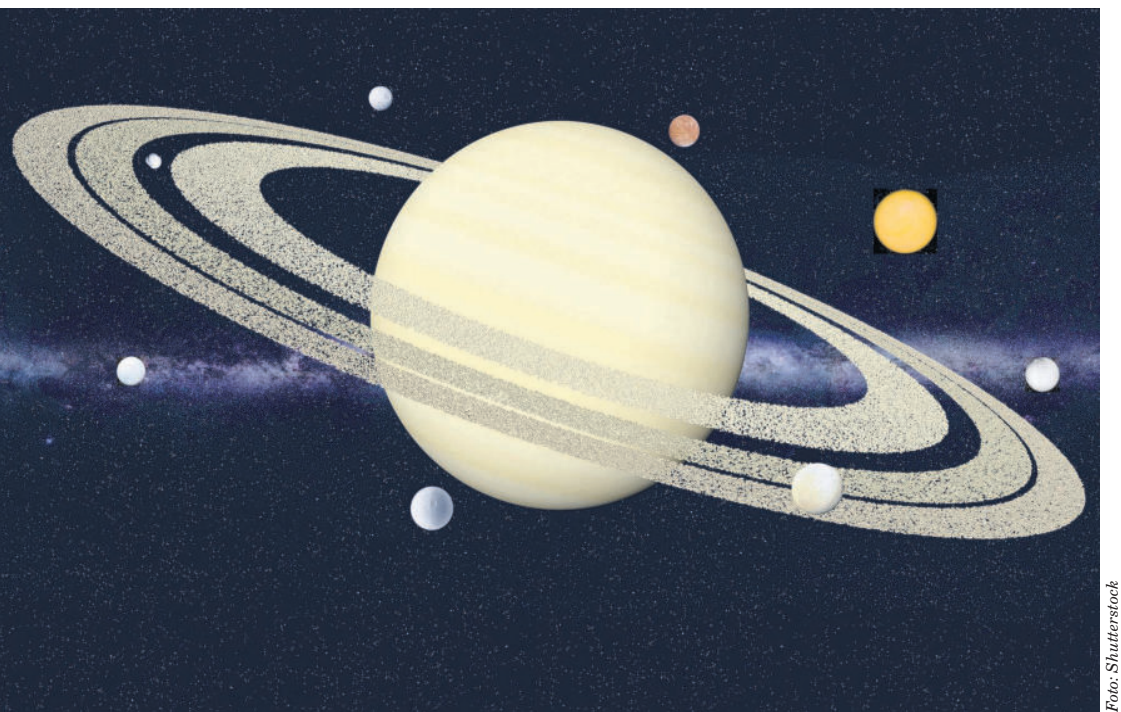

Foto: Shutterstock

Twee manen van Saturnus hebben mysterieuze strepen op het oppervlak. Die zijn kaarsrecht en helder. Ze zijn tientallen tot honderden kilometers lang en minder dan 5 kilometer breed. Ze lopen parallel aan elkaar en aan de evenaar. Dione heeft waarschijnlijk een ondergrondse oceaan, bleek uit eerdere metingen.

duidelijk waardoor de strepen worden veroorzaakt. De strepen zijn gezien op Dione en Rhea, twee van de meer dan zestig manen van Saturnus. De planeet en zijn manen zijn in de afgelopen jaren onderzocht door de ruimtesonde Cassini.

“Zulke lijnen hebben we in het zonnestelsel niet eerder gezien. Als ze veroorzaakt worden door iets van buiten, is dat misschien een manier om nieuw materiaal naar Dione te brengen. En dat kan gevolgen hebben voor de kans dat de ondergrondse oceaan vormen van leven bevat”, zegt een van de onderzoekers.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Bertens halvefinaliste na opgave Osaka

Kiki Bertens omhelst Naomi Osaka, die vandaag vanwege een blessure moest opgeven.

SINGAPORE — Kiki Bertens heeft zich geplaatst voor de halve finales van de WTA Finals. In haar derde en laatste groepswedstrijd moest de Japanse Naomi Osaka de strijd staken met een bovenbeenblessure. Op het moment dat Osaka opgaf, had Bertens net de eerste set met 6-3 gewonnen.

Beide speelsters wonnen hun eerste drie servicegames en waren in de beginfase aan elkaar gewaagd. Osaka speelde een slordige

game op 3-3 en Bertens volgde die op met een overtuigende opslaggame. Na de achtste game liep Osaka naar de umpire om een bles-

surebehandeling aan te vragen en ze verdween enkele minuten van de baan om haar bovenbeen opnieuw in te laten tapen. Bij haar terugkeer maakte Osaka geen frisse indruk meer en ze sloot de game af met een dubbele fout. Na beraad met de artsen en oogcontact met haar coach besloot ze na 47 minuten op

te geven. “Het is nooit leuk om zo een wedstrijd te winnen. Ik hoop dat ze zich snel beter voelt”, zei Bertens direct na afloop. Bertens had in Singapore haar eerste groepswedstrijd gewonnen van Angelique Kerber uit Duitsland en haar tweede groepsduel verloren van de Amerikaanse Sloane Stephens.

Welbeck schiet Arsenal naar winst op Sporting

LISSABON — Arsenal heeft ook de derde groepswedstrijd in de Europa League gewonnen. Bij Sporting Portugal maakte Danny Welbeck in de 78e minuut de enige treffer van de wedstrijd. Sporting speelde zonder de nog steeds geblesseerde Bas Dost.

Arsenal speelt in de Premier League bij vlagen zeer attractief voetbal. Maandag swingde de ploeg van Unai Emery nog langs Leicester City. Onder aanvoering van de Duitse technicus Mesut Özil werd het 3-1 met enkele fraaie doelpunten. In Lissabon gunde Emery

zijn sterspeler rust. Het was direct te merken in het veldspel van de ‘Gunners’. Pas in de tweede helft kwamen er grote kansen voor de bezoekers.

Welbeck, die in de Premier League vooral op de bank zit, dacht in de 68e minuut de 0-1 gemaakt te hebben. Het kopdoelpunt van de spits werd echter afgekeurd vanwege een duw in de rug van zijn tegenstander. Tien minuten later bezorgde Welbeck Arsenal alsnog de winst met een streep in de linkerhoek. Arsenal heeft negen punten uit drie wedstrijden, Sporting heeft er zes.

Betis verrast AC Milan in Europa League

MILAAN — Real Betis Sevilla heeft in de Europa League voor een kleine verrassing gezorgd door AC Milan te verslaan. In San Siro werd het 2-1 voor de Spaanse ploeg in een bikkelharde wedstrijd. De Nederlandse scheidsrechter Bas Nijhuis deelde vijf gele kaarten uit en gaf in blessuretijd een rode kaart aan Samu Castillejo van AC Milan.

Beide trainers hadden enkele belangrijke basiskrachten aan de kant gehouden. De tweede keus van Betis had er duidelijk meer zin in. Betis-aanvaller Antonio Sanabria uit Paraguay opende de score na een halfuur voetballen. De Spaanse ploeg was veel beter maar grote kansen werden gemist en Nijhuis keurde een doelpunt af wegens buitenspel. In de 54e minuut was het

wel raak via de Argentijn Giovanni Lo Celso. Patrick Cutrone maakte het zeven minuten voor tijd nog spannend door de 1-2 te maken. In de verhitte slotfase bleef het daarbij. AC Milan heeft zes punten na de helft van de groepsfase. Betis gaat op kop met zeven punten. Olympiakos, dat bij het Luxemburgse Dudelange won met 0-2, heeft vier punten. Dudelange is nog puntloos.

Fenerbahçe vecht zich terug tegen Anderlecht

BRUSSEL — Fenerbahçe is in de groepsfase van de Europa League aan een tweede nederlaag ontsnapt. Het voetbalelftal van de Nederlandse trainer Phillip Cocu kwam in de uitwedstrijd tegen Anderlecht kort na rust met 2-0 achter, maar pakte toch nog een punt: 2-2.

In dezelfde groep ging Spartak Trnava in eigen stadion onderuit tegen Dinamo Zagreb: 1-2. Dinamo gaat na drie van de zes speelronden met negen punten aan de leiding. Fenerbahçe heeft vier punten, Spartak Trnava drie en Anderlecht één. Zakaria

Bakkali maakte beide doelpunten voor Anderlecht. De Belg debuteerde in 2013 onder leiding van Cocu in het eerste elftal van PSV. Bakkali opende gisteren in de 35e minuut met een schot in het dak van het doel de score. Kort na de pauze verdubbel-

de de nu 22-jarige aanvaller de voorsprong met een fraai geplaatst schot met links. Fenerbahçe kreeg hulp van Pieter Gerkens. De middenvelder speelde de bal in de 53e minuut zo in de richting van Michael Frey. De Zwitser scoorde van dichtbij. Vier minuten later was het via aanvoerder Hasan Ali Kaldırım gelijk. Cocu kon een nederlaag niet gebruiken. De oud-international wacht in de Turkse competitie al een maand op

een overwinning. Fenerbahçe staat na negen speelronden op de vijftiende plaats. Zondag wacht de thuiswedstrijd tegen nummer negen Ankaragücü. “Na zo’n wedstrijd moet je met 2-2 wel genoegen nemen. Al verdienen we in de eerste helft ook een doelpunt”, zei Cocu, die genoot van Bakkali. “Zakaria heeft vandaag weer zijn kwaliteiten laten zien. We konden hem niet afstoppen. Zelfs met een korte dekking kan hij kansen creëren.”

Zakaria Bakkali

Handballers starten EK-kwalificatie met zege

SITTARD — De Nederlandse handbalmannen zijn de kwalificatie voor het Europees kampioenschap van 2020 gestart met een overtuigende overwinning. In Sittard rekende het team van bondscoach Erlingur Richardson gisteren af met Estland. Het werd 35-25. Halverwege leidde Oranje al met 17-10.

Jasper Adams was met zes doelpunten het trefzekerst aan de kant van Nederland, dat nu zestien van de negentien interlands onder leiding van Richardson heeft gewonnen. Dani Bajiens en Bobby Schagens scoorden vijf keer. Slovenië en Letland zijn de andere teams die deel uit-

maken van de poule van Nederland en Estland. Slovenië eindigde vorig jaar bij het wereldkampioenschap als derde.

De eerste twee landen uit elke poule plaatsen zich voor het EK. Ook de beste vier nummers drie uit de acht groepen mogen mee-

doen aan het eindtoernooi, dat over twee jaar plaatsvindt in Noorwegen, Zweden en Oostenrijk. Die drie landen zijn zeker van deelname, net als titelverdediger Spanje.

Het is voor het eerst dat 24 landen aan het EK mogen meedoen. Oranje plaatste zich nog nooit voor het Europese eindtoernooi.

Letland is zondag in Valmiera de volgende tegenstander van Nederland in de EK-kwalificatie.

Familie van Frenkie juicht vooral voor Frenkie

Frenkie de Jong (r) in de Champions League tegen Benfica.

AMSTERDAM — Voor de familie van Frenkie de Jong is de klassieker van komende zondag allang geen vervelende wedstrijd meer, omdat de middenvelder de belangen van Ajax verdedigt in een uitverkochte Johan Cruijff ArenA. Vroeger droeg vader John vooral Feyenoord een warm hart toe. “Maar nu juicht hij gewoon voor mij”, lacht zijn zoon. “Ja, hij hoopt zeker dat we gaan winnen.”

“Het is ook niet zo dat ze bij mij thuis teleurgesteld waren toen ik liever naar de jeugdopleiding van Willem II wilde dan naar die van Feyenoord”, vervolgt De Jong. “Zo fanatiek waren ze echt niet hoor. Ik vond het wat gemoeidelijker bij Willem II, terwijl het vanuit mijn geboorteplaats Arkel korter reizen naar Rotterdam was.” Wie De Jong nu ziet voetballen bij Ajax en het Nederlands elftal kan zich bijna niet voorstellen dat hij bij Willem II niet verder is gekomen dan drie invalbeurten. De middenvelder pingelt zo sierlijk over het veld, dat hij bijna wekelijks op de

voorpagina’s van Spaanse sportkranten staat. En als we sommige Engelse journalisten mogen geloven, dan heeft Manchester City nu al 80 miljoen euro voor hem over. De inmiddels 21-jarige De Jong kan alleen maar gissen waarom hij drie jaar geleden bij Willem II nooit het vertrouwen van trainer Jurgen Streppel wist te winnen. “Misschien vond hij mijn spel niet betrouwbaar genoeg voor een elftal dat tegen degradatie moest strijden”, oppert hij. PSV en Ajax geloofden wel in hem en dit keer koos De Jong niet voor het gemoeidelijke Brabant maar voor zijn hui-

dige club uit de hoofdstad. “En daar heb ik nooit spijt van gehad”, lacht hij. Ajax verloor slechts twee van de laatste dertig klassiekers en de laatste thuisnederlaag tegen de rivaal uit Rotterdam dateert alweer van dertien jaar geleden. Toch snapt De Jong de mensen niet die roepen dat Feyenoord zondag moet vrezen voor een grote strafing. “We hebben dinsdag Benfica verslagen en het was een mooie wedstrijd”, zegt hij. “Maar zo goed speelden we nu ook weer niet. We kunnen beter. Feyenoord heeft ook gewoon een sterke ploeg. Wij hebben dit seizoen voor eigen publiek niet van Heracles kunnen winnen. En Feyenoord is beter dan Heracles. Wij hebben ook van PSV verloren. Zondag krijgen we een nieuwe kans om een topduel in de Eredivisie te winnen. Daar zullen we hard voor moeten werken.”

Verstappen: Hier de beste kans om te winnen

MEXICO-STAD — Als Max Verstappen dit seizoen in de Formule 1 nog een race wil winnen, dan moet het volgens hem komend weekeinde gebeuren. “Dit is absoluut de beste kans voor ons”, zo keek de Nederlandse coureur van Red Bull gisteren in Mexico-Stad vooruit op de Grote Prijs van Mexico. Vorig jaar won Verstappen die wedstrijd op superieure wijze.

“Ik denk dat we hier sterker zijn dan in Austin”, zei Verstappen, daarbij doelend op zijn tweede plaats van zondag in de Grote Prijs van de Verenigde Staten. Na Mexico volgen nog races in Brazilië en Abu Dhabi. Als Verstappen zondag wint, is de Brit Lewis Ha-

milton zeker van de wereldtitel. Achtervolger Sebastian Vettel uit Duitsland maakt alleen nog kans als hij als eerste finisht en Hamilton buiten de top zeven valt. Vettel zei gisteren de kritiek die hij de laatste tijd van veel kanten te horen

krijgt, begrijpt. “Het is duidelijk niet goed gedaan”, aldus de coureur van Ferrari, die onder meer begin oktober tijdens de Grote Prijs van Japan in de fout ging. Met name Britse media zagen in een aanrijding met Verstappen een grove blunder van de Duitser.

“Het is niet zo dat ik domme dingen heb gedaan en acties ondernam die kansloos waren. Er zat altijd wel een idee achter”, aldus Vettel. “Ik zal die risico’s ook blijven nemen.”